

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه (۱۹) تیر ماه ۱۳۴۸

فهرست مطالب :

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: زرگرزاده- دکتر رهنوردی- سعید وزیری- پرفسور مخبر فرهمند- بردلی- دکتر حکیم شوشتری .
- ۳- تصویب صورت جلسه .
- ۴- تقدیم دو فقره لایحه بوسیله خانم دکتر بارسای وزیر آموزش و پرورش.
- ۵- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون علوم و آموزش عالی راجع به اصلاحیه موافقت نامه همکاری بین دولت ایران و ممالک متحده امریکارا جمع به استفاده های غیر نظامی از انرژی اتمی و ابلاغ بدولت .
- ۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون علوم و آموزش عالی راجع به موافقت نامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ممالک متحده امریکا و آزانس بین المللی انرژی اتمی برای اعمال اقدامات تأنسی و ابلاغ بدولت .
- ۷- تقدیم دو فقره آئین نامه بوسیله تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ .
- ۸- تقدیم دو فقره لایحه بوسیله آقای قوام صدی معاون وزارت دارائی .
- ۹- طرح گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به اختیارات مالی و استخدامی سازمان نادر و کشتیرانی و تشکیل گارد بنادر و گمرکات و تصویب ماده ۱۵.
- ۱۰- تقدیم یک فقره آئین نامه بوسیله آقای دکتر ولیان وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی .
- ۱۱- ادامه مذاکره و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی و تشکیل گارد بنادر و گمرکات و ابلاغ بدولت .
- ۱۲- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به اجازه مبادله قرارداد نفت بشرکت نفت کنتینان تال و ارسال به مجلس سنا .
- ۱۳- اعلام وصول و قرائت نامه های مربوط به چهار فقره لایحه قانونی از مجلس سنا .
- ۱۴- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به عهده نامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری کره .
- ۱۵- تعیین موقع جلسه آینده- ختم جلسه.

مجلس ساعت ۹ صبح بر ریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه آقایان :

دکتر حکمت- دکتر کفائی- دکتر الموتی- نهرانی

ایلیخان یور- دکتر حبیب اللهی- دکتر عدل- دکتر قهرمان بانو- سعیدی- دکتر صدر- زرگرزاده- دکتر اعتمادی- تیمسارها بونی- یز شکپور- مهندس برومند- پرویزی- یزشکی- دکتر رهنوردی- مهندس عدل- مالی- مهندس معینی زند- مهندس بزمحمدی- دکتر یگانگی

غائبین با اجازه :

آقای کریم بخش سعیدی
غائبین مرخص - آقایان :

بوشهری - مهندس سهم الدینی - دکتر صفائی پابنده
توسلی - مهندس جلالی نوری - جوادی - دکتر خیر اندیش
بانود کتر دولتشاهی - سعیدوزیری - طباطبائی
۴- بیانات قبل از دستور آقایان : زرگرزاده -
دکتر هنوردی - سعیدوزیری - پرستور مخبر فرهمند
پردلی - دکتر حکیم شوشتری .

رئیس - تظرف های قبل از دستور را شروع میکنیم ،
آقای زرگرزاده بفرمائید .

زرگرزاده - بنام خداوند جان آفرین
بنام شهنشاہ ایران زمین

با اجازه مقام معظم ریاست و همکاران ارجمند . در
مسافرت اخیر که بحوزه خدمتگزاری خودم شهرستانهای
نقده - مرزخانه (بیرانشهر) - اشویه و بخش های تابعه
آن کرده بودم قساطه مردم شاهدوست و عشایر غیور و
شرافتمند مرزنشین در مساجد و میادین شهرها و قسبات و
دهات اجتماع کرده باشور و هیجان واحسانات زاید الوصفی
مانند تمام ملت شریف و شاهدوست ایران ، که قلبهای
همه آنها مملو از مهر شاهنشاه معظم و سرهاشان آکنده
از عشق وطن و دلهاشان پراز تأسف و تأثر بحال ایرانیان
رانده شده از عراق ، ضمن ابراز انزجار و نفرت از اعمال
وحشیانه و غیر انسانی عمال حکومت خودکامه و یوشالی
چندروزه بغداد - یشتیسانی خود را از اقدام مدبرانه
دولت خدمتگزار که بالالهام از منویات مبارک پدر تاجدار
شاهنشاه آریا مهر دایر بلغو قرار داد تحمیلی سال ۱۳۱۶
اعلام واحسانات قلبی خود را بصورت قطعنامه های تلگرافی
به پیشکش مبارک ملوکانه معروفین میداشتند که معاشرین
مرزنشین مانند سایر هموطنان عزیز خود جان بر کف
نهاده و گوش بفرمان اراده پدر تاجدار حاضر و آماده
هستم تا آخرین نفر برای حفظ حدود و ثغور کشور عزیز
خود را فدا ساخته و تا آخرین قطره خون خود را نثار
خاکبای چو لهر آسای شاهنشاه عظیم الشأن خود بنماییم
آری این همه شور و هیجان و این همه ذوق وفداکاری
نمونه های بارز احسانات پاک و همبستگی و همزبانی و

وزیران اعتبار مقدسه را مورد شکنجه و آزار قرار میدهند
(صحیح است) وهم علمای عظام اهل تسنن و تشیع و مراجع
تقلید و حجج اسلام مسلمین جهان را مورد تهمت و اهانت
قرار میدهند که باعث نفرت از حصار قاطبه ملل اسلامی
بلکه در تمام جهان منفور جامعه بشریت گشته اند چون
... مکارها و اعمال غیر انسانی عمال یعنی بغداد بوسیله
روشنفکران و حقوقدانان و علمای اسلامی خصوصاً از طرف
خامها و آقایان نمایندگان محترم بگوش جهانیان و کانون
حقوق بشر رسیده لذا بنده کدام حماقت و بیشرمی آنها را
بگویم ؟ آیا رود خانه از رود که بیش از ۶۷ درصد آن
آن ایرانیان سرچشمه میگیرد بخودشان اطلاق میدهند
فکر احقرانه نیست آیا مسافرین بیدفاع زایرین بیسلاح
و مسلمانان و ایرانیان مقیم بگنجاه را آن
چندان بیشرمانه اذیت کردن بیرحمانه نیست؟
آنها وقتیکه می بینند کشور همسایه ایران در ظل
عنايات قادر متعال و تحت توجهات و رهبری خردمندان
شاهنشاه عدالت گستر و فرهنگ پرور و صلح دوست و ملت
نواز روز بروز گامهای بلندی بسوی پیشرفت و ترقی و تعالی
بر میدارد و وقتیکه می بینند در اندک زمانی راههای سراسری
کشور و پایگاههای نظامی و فرودگاههای بین المللی و
کارخانجات عظیم مانند ذوب آهن و پتروشیمی و گازرمانشیر
سازی و تراکتورسازی و پارچه بافی و غیره و غیره و تأسیس
دانشگاههای علمی و صنعتی و بیمارستانهای مجهز و مدارس علوم
بسی از دیگری عملی میشود وقتیکه می بیند قسمتی از بودجه
مملکت بجای اینکه مانند آنها صرف اسلحه و مهمات جهت
تفوق و برادر کشی مصرف شود در راه سازندگی و عمران و
اصلاحات و نوسازی دهات مصرف میشود وقتیکه می بینند
بجای اینکه جوانان تحصیل کرده جان بر کف نهاده در
میدانهای جنگ در برادر کشی سز گردان باشند برعکس
بنا باراده پاک رهبر عالیقدر که خدمت بمیان بسته و در
دهات و روستاها در کوهها و جنگلها مشغول تعلیم و تربیت
نویسان عزیز دهقانان که آینده اجتماع ما را در دهات
تشکیل خواهند داد میباشند وقتیکه می بیند سپاهیان
تربیع و آبادانی و بهداشت در اقصی قساط کشور مشغول
فعالیت بشانه روزی و ارشاد و هدایت کشاورزان عزیز و

طبابت مرغان آنها هستند وقتیکه می بینند نعمت امنیت
و ثبات سیاسی و وحدت و صمیمیت در کشور ایران حکمفرماست
و ملت و دولت کاملاً در یک مسیر مشترک برای نیل به هدف
اصلی که شاهنشاه صلح دوست و مهربان طرح فرموده
میزوند آتش حوادث و بغض و قسوت قلبی آنها شعله ور
گشته و با تخریکات اربابان خود دست بچنین اعمال وحشیانه
و بیشرمانه میزنند باید بفهمند و آگاه شوند لطفه پاک نباید
که شود قابل فیض و رنه هر سنگ و گلی اؤلوه مر جان نشود ؟
آری بعقیده ما ایرانیان ، شاهنشاه یعنی ظل الله است
خدا سایه و آیه خود را از اصلاب ظاهر و ارحام طاهره خلق
میکند که مظهر صلح و صفا و معدن مهر و وفا و کان عطوفت
رأفت و کانون صدق و محبت و دریای کرامت و فضیلت و
بدرای مناعت طبع و همت بلند و نیت عالی و شخصیت ساز
و شجاعت ذاتی و سخاوت جلیلی و استعداد فکری و عقل سلیم
و ضمیر منیر و قلبی پاک و عقیده تائناک بوده و بطور کلی تمام
اخلاق حمیده در وجود زبجوش موجود باشد که بر قلوب
مردم حکومت کند (صحیح است) به تخت صدارت نشستن چه
سود ، خوش آنکه دلها شود تخت گاه (احسن) شاهنشاه
اسلام پناه فرزندان و مونس در بزرگه ایران و شاه عالمین
آرامگاه بنیان گزار ایران نوین از روزیکه بغواست
قادر متعال بتاج و تخت سلطنت کیانی که بهترین باد گزار
نیاکان ایرانی است متصرف گردیده در نتیجه لیاقتی که از
پدر تاجدارش بارت رسیده روز بروز در قلوب پاک فرد فرد
ایرانی مانند یک پدر دلسوز و مهربان مجتشت است و ضبط
گردیده و همه بایک صدا میگویند :

شاهابقای عمر تو باشد هر سال از سال می هم هزار سال
(احسن) ولی در مدت ۱۲ سال اخیر در کشور عراق چه
فجایمی رخ داده چه خونریزیها چه برادر کشیها و چه
کودتاهای با فرجام نافر حرام بوقوع پیوسته که هرگز
امید به ثبات و قرار حکومت ناپایدار خود ندارند
دلیش خیلی واضح آشکار است بیاین بیت بعرض میرسانم
گرچه سیموزر زسنگ آید همی
در همه سنگی نیشاد زر و سیم
با این وضع ناسامانی که در داخل کشور خود دارند
و نمیتوانند حتی به ناک ملت خود حکومت کنند با پای

لرزان میخواستند بادم شیر هم بازی کنند که روزی کاسه صر شاهنشاه صلح دوست و ارتش نبر و مند و ملت غیر نمند و شاهدوست و میهن پرست لبریز شده درفش کابوایی و پرچم شاهنشاهی را عرض ۲۴ ساعت بر فراز طاق کسری که مرکز سلطنت ساسانی و مقر پایتخت انوشیروان است باهتر از در آوردند خدای ایران این نعمت عظمی و گوهر گرانبهارا برای ایران و ملت مسلمان ایران از کرم و رحمت خود ارزانی داشته و برای همیشه هم خودش حافظ و نگهبان وجود مملکت و دولت است (صحیح است).

حکمت محض است اگر لطف جهان آفرین

خاص کند بندهای مصلحت عام را
چون هنوز حکومت بغداد در رویه ظالمانه و بیرحمانه خود تجدید نظر نکرده اینک از حوزه انتخابیه اینجانب از شهرها و قصبات و دهات از طرف عموم طبقات مردم روحانیون اصناف و پیشه‌وران و روشن فکران و کسبه و تجار و کشاورزان و کارگران و فرهنگیان و ایلات و عشایر غیر نمند مرز نشین که بشهادت تاریخ در تمام حوادث و وقایع مرزی سربازان جان‌بازان وطن بوده و هستند با ارسال نامه‌ها و طومارها و تلگرافات بعنوان این خدمتگزاران فداکار

و سرباز منضبط و وفادار انقلاب فرستاده و تقاضا کرده‌اند از پشت تربیون بعضی نمایندگان محترم مجلس انقلابی رسانده و از مقام ریاست معظم نیز استدعا نمایم که موقع شرفیابی احساسات پاک مردم شاهدوست و وطن پرست شهرهای نقده و پیرانشهر و اشنویه و عشایر مرز نشین را بعرض مبارک بدر تاجدار پشاهنشاه آریامهر معروض بدارند - اینک اول تلگراف روحانیون و علمای اهل تسنن و تشیع را بعرض همکاران گرامی معروض میدارد - نقده طهران - جناب آقای زرگر زاده نماینده محترم شهرستانهای نقده، پیرانشهر، اشنویه احتراماً بنمایندگی قاطبه اهالی تسنن و تشیع این مناطق خاصه روحانیون ضمن تأیید اقدامات دولت شاهنشاهی علیه اعمال خلاف انسانی دولت عراق نسبت بایرانیان مقیم و زوار عتبات مقدسه از جنابعالی تمنا دارد مراتب حق شناسی ما را نسبت بدولت باستحضار نماینده گان محترم مجلس شورای ملی برسانید حاجی صالح رحیمی و حاجی ابراهیم محرر امام جمعه و

بیشنمازان نقده - قاضی محمد خضری و ملا عبداله حاسمی امام جمعه اشنویه ابراهیم رواندی و رزم آرائی امام جمعه پیرانشهر و بک بر که از چندین ک نامه‌های اهالی پیرانشهر را قرائت مینمایم

تهران - جناب آقای زرگر زاده نماینده دلسوز شهرستان مرزخانه اهالی شهرستان مرزخانه پیرانشهر افتخار دارند از اقدامات رهبر خردمند در دفاع از حق مشروع و ملی ایران را در آب های اروندرود و سی ارزش شناختن قرارداد تحمیلی ۱۳۱۶ پشتیبانی کارگر و اصناف خانه را اعلام و نسبت بر روش غیر انسانی و وحشی گری عمال و مأمورین رژیم یوشالی بغداد درباره بدرقاری بایرانیان مقیم عراق و شکنجه و آزار زائرین بیدفاع ابراز تنفر و انزجار نموده از حضرت تعالی استدعا داریم احساسات پر شور اهالی این منطقه مرزی را بشرفرصر ملوکانه و همچنین به نمایندگان محترم مجلس شورای ملی برسانید از طرف کلیه اعضای کمیته حزب ایران نوین مصطفی زاده و یائیزی و علی هانف و شریف زاده از طرف نمایندگان مطبوعات رستمی و یحیی زاده از طرف اهالی حاجی حسن نوری حاجی احمد داوریناه و حاجی میر قاسم غیبی و پنجاه امضای دیگر.

از طرف کلیه کشاورزان منطقه نقده نیز شرح مفصلی در همین زمینه آمده و از چند نفر اسم ببرم بعلمت ضیق وقت عین نامدران تقدیم مقام معظم ریاست مینمایم جعفر زارع احمد علی اکبری قاسمی پوینده نوری پور عز بز و شصت امضاء دیگر و همچنین از طرف اهالی نقده و ایل قره چایاق نیز نامه مفصلی رسیده که بامضای تقی بوزچلو اکبر علی اکبری معبوی حاجی بنای و حاجی عبدالله افشانی خلیل پور علی شیری، محرم علی زرگر زاده و محمد علی زرگر زاده و رستمی و صادقی طالب پور پور قاسم و اعضای کمیته حزب ایران نوین و صد امضای دیگر که عیناً تقدیم مقام ریاست میشود.

و همچنین طوماری در همین زمینه از طرف اهالی اشنویه و کمیته حزب ایران نوین و کلیه کشاورزان و اصناف و عشایر لرستان و ارومیه و غیره بامضای نمایندگان دهقانان و رؤسای انجمن های دهات و نمایندگان خانه دهقان و غیره بامضای حاجی موسی وزرا و حاجی رحمن وزرا و حاجی حیدر قادری حاجی حمیدی و محمود زاده

و شیاری و وحدت و مصطفی اشنوی حاجی عبدالله خوش سیمای ملا عبداله حساسی و بیش از صد امضای دیگر که عیناً تقدیم مقام ریاست معظم مینمایم.

رئیس - آقای زرگر زاده وقت جنابعالی تمام شد.
زرگر زاده - با اجازه مقام ریاست نامه‌های رسیده را تقدیم میکنم (احسنت - احسنت).

رئیس - آقای دکتر رهنوردی بفرمائید.
دکتر رهنوردی - جناب آقای رئیس، نمایندگان محترم روز پانزدهم تیر، یکشنبه گذشته و الاحضرت شاهپور غلامرضا پهلوی ریاست معظم کمیته ملی المپیک ایران از آلاشت زادگاه رضا شاه کبیر بازدید فرمودند. در این بازدید استاندار، مازندران و همچنین فرماندهان لشکری و رؤسای ادارات دولتی و جمعی از شخصیت های استان مازندران حضور داشتند هنگام ورود به آلاشت و وقت بازدید از محل تولد رضا شاه کبیر اهالی آلاشت نسبت بسر سلسله دودمان بزرگ پهلوی و شاهنشاه آریامهر رهبر عظیم الشأن ملت ایران احساسات پرشوری ابراز داشته و طنین صدای جفاوید شاه تمام دشت کوهستان را فرا گرفته بود.

مردمان سواد کوه که بحق یکی از شجاعترین و مہین پرست ترین قوم ایرانی هستند و همواره در طول تاریخ از سر زمین آبا اجدادی خود دفاع نموده چنانچه دلار بهای اسپهبدان سواد کوه وسا کتین شروین کوه زینت بخش تاریخ ایران میباشد بطوریکه محمد طبری صاحب تاریخ معروف طبری و محمد بن کاتب اسفندیار نویسنده تاریخ طبرستان ساکتین سواد کوه و اسپهبدان شروین کوه را از تبار ساسانیان میدانند. ادوارد برون مستشرق و ایرانشناس معروف انگلیسی در یکی از جزوه های خود مینویسد: «من در طول تمام بررسیها و تحقیقات مربوط به ایران از نظر ایده های میهنی و ملی تبار و قومی به پیر خونی و غیر نمندی ساکتین تیفه‌های بلند البرز کوه و جبال شروین نرسیده‌ام».

ساکتین آلاشت احساساتی که آن روز نسبت بشاهنشاه آریامهر ابراز مینمودند نمونه بارزی بود از تجلی روح وطن خواهی و قدرشناسی که هنوز در خون پاک اهالی منطقه مرد پرور سواد کوه وجود دارد.

خوشبختانه در این بازدید مشاهده گردید یکی از مشکلاتین مسئله عمران و آباد این منطقه که بنده سالها از پشت تربیون مجلس شورای ملی درباره آن تذکرانی داده و از دولت خواسته بودم که در رفع آن بکوشد از میان برداشته شده بود یعنی راه زرب آب به آلاشت بالاخره بسامان رسید و این خود مایه امیدوار است که مبداء پیشرفت های دیگری در زمینه های فرهنگی - اجتماعی و اقتصادی اهالی سواد کوه گردد.

در اینجا لازم میدانم از تمام وزارتخانه ها و تمام اقرا دیکه در ساختن این راه سهمی داشته‌اند بخصوص از جناب آقای وزیر راه تشکر بکنم بسیار کار مشکلی بود چون راه کوهستانی و در ارتفاعات زیادی قرار داشت ولی شکر خدای بخوبی پایان پذیرفت.

اینک وقت آن رسیده که سایر سازمانهای دولتی و حتی ملی بخصوص سازمان جلب سیاحتان برای ساختن هتل یا هتل مناسبی در آن محل اقدام نماید و بطوریکه اطلاع حاصل نموده‌ام از طرف وزارت فرهنگ و هنر برای آلاشت طرح‌های ارزنده‌ای در نظر گرفته‌اند و از طرف ارتش شاهنشاهی ایران در ۲۴ اسفند سال گذشته بمناسبت روز تولد رضاشاه کبیر بنای یادبود بسیار زیبا در مدخل محل تولد ساخته شده است که بسیار قابل تقدیر و ستایش میباشد.

از طرفی بطوریکه استاندار مازندران اظهار میداشت آقای وزیر مناسبت طبیعی وعده نموده‌اند یک کارخانه پشمی سازی در آلاشت ایجاد نمایند و از طرفی تعداد زیادی از دامنه کوهستانهای اطراف آلاشت را که آمادگی کامل دارد برای جنگل کاری در نظر گرفته‌اند.

طرح اوله کشی ناقص و برق بسیار ضعیفی را تأمین نموده‌اند ولی عقیده دارم اینها کافی نیست بایستی اقداماتی نموده که درآمدهای بالابورد بایستی پروژه‌های اقتصادی پیاده نمود و بمردم کمک نمود تا بتوانند در آمد سالانه خود را افزایش داده در نتیجه سطح زندگی و بهداشت خود را بالا ببرند.

این صحیح نیست که زادگاه رضاشاه کبیر سردار بزرگی که ملت ایران بشهادت دوست و دشمن استقلال -

امنیت - بزرگی پیشرفت خود را مدیون فداکارها و از جانگذشتگیهای رضاشاه کبیر و فرزند برومندش شاهنشاه آریامهر میدانند بوضعی دربیاید که بزرگ باران جزئی نتوان در آنجا حرکت نمود این صحیح نیست همانطوریکه عرض کردم بایستی در آلاشت تشکیلاتی بوجود آید که ملت ایران که از کوچک و بزرگ پیر و جوان زن و مرد مشتاق هستند زادگاه ناجی خود را زیارت کنند بتوانند با کمال راحتی بدانجا رفت و آمد نموده و حتی در آنجا که از لحاظ آب و هوا یکی از مناطق بسیار زیبا و عالی بیلاقی میباشد چند روزی اقامت نمایند بایستی برنامه‌هایی تنظیم کنند که جوانان وطن از طرف مؤسسات فرهنگی و تربیتی گروه گروه بدانجا بروند و با دشمنان خود ببینند چطور فرزند غیر تمدن سواد گوه از میان مردمی دلیر و میهن پرست قدم دانگی تمام کرد و کشتی طوفان زده کشور ایران را که میرفت هر آنی در قعر دریای اضمحلال و نیستی غرق گردد نجات بخشید و ایرانی توپین بنیان نهاد (صحیح است) این واقعیات را بایستی جوانان مملکت بشنوند و قضاوت نمایند بایستی جوانان بدانند هنگامیکه رضاشاه کبیر دامن مردانگی بگردد و وطن را از نیستی‌های بخشید چه وضعی داشتیم اکنون تحت رهبری شاهنشاه آریامهر کشوری داریم که در تمام دنیا از لحاظ ثبات و امنیت و پیشرفت نمونه میباشد و رهبر عالیقدر ما بر اثر انقلاب سفید و اقدامات انسانی که در مبارزه با جهل و نادانی گرسنگی و مریض نموده‌اند پرچم دار جهانی در این مورد شناخته شده و تمام انسان دوستان جهان در مقابل این همه نهضت روحی سر تعظیم فرود آورده‌اند.

دربایان امیدوارم جناب آقای دکتر بیگانه جنابعالی از آقای نخست وزیر و سایر آقایان وزراء بخواهید در فرستای مناسب آقای نخست وزیر و اعضاء هیئت دولت باز دیدی از آلاشت نموده علاوه بر آنکه دین خودشان را نسبت به رضام کبیر ادا میکنند برای پروژه‌های نوربستی و عمرانی آن ناحیه اقدامات جدی بنمایند از توجهی که خانم‌ها و آقایان فرمودند صمیمانه تشکر میکنم (احسن است).

رئیس - آقای سعیدوزیری بفرمائید.

سعیدوزیری - بنده معمولاً عادت ندارم که بعنوان نطق قبل از دستور مزاجم سروران محترم بشوم بخصوص اینکه بصورت یک آیاندسی بعد از نطق یکی از آقایان مطالبه را میگویم، بنده خواستم از این اقدام اخیری که دولت بعمل آورد و جناب آقای نخست وزیر در کنفرانس مالی و اداری وزارتخانه‌ها مطالبی ایراد کردند باختصار در این باره عرضی بکنم که واقعا این یکی از قدمهای بسیار مؤثری است که در اجرای منویات مبارک اعلیحضرت شاهنشاه و بشمر رساندن انقلاب اداری و آموزشی برداشته شده و بنده معتقدم در تمام قشرها و سطوح دستگاه اداری باید چنین کنفرانس و سمینارهایی تشکیل بشود و مفاد و روح پیام عالی و خردمندانه شاهنشاه که در روز ایراد شد خطاب به معاونان و زارتخانه‌ها این پیام در تمام سطوح و قشرهای کارمندان دولت اعلام و بان باید عمل بکنند. چون واقعا الان دستگاههای دولت با تمام جدیدت و کوششی که نخست وزیر و وزراء میکنند که بنده الان یک مثالی عرض خواهم رساند کارها بان حد نتیجه گیری میرسد و بزرگ مأمور در محل تمام کارهای فعالانه و صادقانه و صمیمانه دولت را نقش بر آب می کند (صحیح است) و مردم این را بحساب کی میگذارند؟ این را بحساب دولت میگذارند در حالیکه دولت کار خودش را کرده بنده یک مثالی کوچک میزنم در باره که حوزه انتخابیه بنده است سه چهار سال است روی استدعای بنده و روی برنامه‌های کلی مملکت و روی توجهات شاهنشاه در برنامه آنجا گذاشته‌اند که لوله کشی بشود برای کار لوله کشی بنده اخیراً دولت کسی کردم حتی چند جلسه ای هم از حضور در مجلس محروم ماندم و واقعا آقای وزیر آبادانی و مسکن زحمت کشیدند و دستورات لازم را دادند به مردم هم ما وعده دادیم که بزودی آب لوله کشی درست خواهد شد و دیگر این آب کثیف گرم آلود را نخواهید خورد ولی در محل هنوز بزرگ برق خصوصی هست که دولتی نشده و صاحب این برق محلی گفته است که بنده برق نمیدهم که لوله کشی راه بیافند ولی مردم که این را نمی فهمند خیال میکنند در دستگاههای دولتی این جریان بگیر کرده بنده

با آبی وزیر آب و برق صحبت کردم وزیر آب و برق در نهایت جوانه‌وردی و مدیریت تلگراف کرده و دستور داده بشرکت برق ابهر که طبق تعرفه‌های شرکت برق ابهر در مالوله کشی شهر که یک مسئله حیاتی است برق را حتماً بدهید والا شهرداری برق را بطور اهانی اداره خواهد کرد این کارخانه دار خصوصی که سالهاست خون مردم را میکشد میگوید من صد هزار تومان میخواهم چرا برای اینکه پول مفت میخواهد بگیرد در محل انجمن شهر خدمت کرده و شهرداری زحمت کشیده مردم هم منتظرند لوله کشی بشود بنده خقیقاً هم که واقعا خدمات من ناچیزترین خدمات بوده بعنوان وکیل آنجا زحمت کشیده‌ام ولی مردم هنوز آب لوله کشی ندارند چی است بزرگای از ما مورین حاضر نیستند که این دستور دولت اجرا بشود و انجمن شهر را ترسانده‌اند که اگر شما برق را اداره نکنید اعلام جرم خواهد شد عین همان حرف‌هایی که وقتی اصلاحات ارضی میشد همان صاحب زمین‌ها و فوئدالها می گفتند که اگر زمینها قسمت بشود اعلام جرم میکنیم ولی نیروی انقلاب پیش رفت و پیش هم خواهد رفت و موفق تر خواهد شد استعدا دارم بانو خوجه خصوصی که شخص نخست وزیر دارد بخصوص با پیام عالی و خردمندانه و آموزنده‌ای که از طرف شخص شاهنشاه در کنفرانس در وزراء اعلام شد دولت باید بکوشد که قشرها و سطوح مختلف این منویات عالی شاهنشاه را درک کنند و برای عملی شدن انقلاب اداری در فرد فرد کارمندان دولت طوری که بصورت فکری و روح آنها در بیاید و افکار قدیمی از روحشان خارج بشود یک تجدیدنظری در این کار معمول کرد بسیار متشکرم (احسن است - احسن است).

رئیس - آقای پرفسور مخبر فرمند بفرمائید.

پرفسور مخبر فرمند - با کسب اجازه از مقام محترم ریاست و همکاران گرامی آقایان استحضار دارند که ماه گذشته بمسافرت خارج رفته بودم و از آنجا یک وظیفه مهمه‌است و ایمان داریم که در هر مورد و موقع در هر کجا که باشیم وظایف خود را از نظر دور نداریم و خدمتگزار صدیق شاهنشاه و ملت ایران باشیم (احسن است) از این جهت مسافرت بنده که اتفاقاً مصادف با انتخابات ریاست جمهوری

فرانسه شده بود لذا از نزدیک شاهد مبارزات انتخاباتی بودم و توانستم ره آوردی برای همکاران عزیزم همراه آورده که اینک بعضی میرسانم در مبارزات انتخاباتی ریاست جمهوری انواع و اقسام مسائل مطرح میشد البته بیشتر ایرادات و وعده‌ها در رفع نواقص و بهبود بخشیدن وضع کنونی خودشان بود ولی آنچه از نظر بنده قابل ملاحظه بود چند نکته‌ای بسیار جالب بود.

یکی اینکه راجع سیاست کشاورزی و اقتصادی کاندیداهای ریاست جمهور لازم میدانستند که باید قطعه‌های کشاورزی تشکیل گردد و از حیث و میل قوای انسانی و مالی جاو گیری شود.

دوم اینکه صحبت سهیم کردن بیشتر کارگران در سود کارخانه‌ها بوده و واقعا میدانم اگر آقایان تشریف داشتید بیشتر از من تحت تأثیر قرار می گرفتید برای استحضار خاطر نشان عرض کنم که جداً ما خوب انجام وظیفه میکنیم برای اینکه آنها را میگویم میخواهند در واقع علم مخالفت با آن شخص را بلند کنند میگفتند که آقایان چه ممالکتی است شما امروز اسفالت خیابان را می کنید برای اینکه سیم برق را بکشید فردا اسفالت خیابان را می کنید برای اینکه گاز بکشید بعد هم برای تلفن باور بفرمائید نمیخواهم از کسی تعریف کرده باشم ولی آنها هم بعد از یکسال درخواست تلفن دادن تلفن بانها مقدور نبود چیز دیگری که واقعا اسباب خوشوقتی و سر بلندی بنده شد و لازم است بعضی برسانم موضوع خانه ایران در پاریس بود که واقعا بنحو شایسته‌ای افتتاح و برگزار گردید بخصوص که اعلیحضرت شهبانوی گرامی ما که واقعا در بین ملت فرانسه آنچنان محبوبیتی خارقالعاده‌ای دارند که در هر موقعیتی از معظمانها تجلیل خاصی میشود که موجب نهایت سرفرازی است در ذاتی خود نمایشگاه بسیار خوب تنظیم شده بود و از صنایع دستی ایران آنچنان استقبالی شده بود که ظرف یک هفته آنچه که بود فروخته شده بود و متأسفانه جز خاویار چیز دیگری در معرض فروش نبود و مردم خیلی اشتیاق داشتند که این محصولات صنایع ایران را آنچه که میخواهند بیدا کنند نکته دیگر بنده همان وقت که آنجا بودم یکی از دانشجویان ما در

انتخابات دانشگاه خود در سال تحصیلی جاری آنجسبان وضع درخشانی را پیدا کرده بودند که علاوه از اینکه در تمام روزنامه‌های محلی نبوغ و شخصیت علمی اینانرا ستوده‌اند یادداشتی را بعنوان تبریک بجناب آقای وزیر خارجه فرستاده‌اند و ایشانهم شخصاً مشارالیه را مورد لطف و تشویق قرار داده‌اند بخصوص از جناب آقای وزیر امور خارجه تشکر مینمایم که آنقدر به کار خود اظهار علاقه میفرمایند تشکر کنم که باین نکات اینقدر اهمیت میدهند و جوانان ما را آنقدر که شاید باید تشویق میکنند تشکر (احسن).

رئیس - آقای یزدلی تشریف بیاورید.

یزدلی - انقلاب بزرگ و همه جانبه تاریخی ایران را شاهنشاه برای این مملکت و ملت بوجود آورده‌اند تا کشاورزان، کارگران، زنان یمنی اکثریت ملت از بردگی و محجوریت رهائی پیدا کنند و دارای رفاه و آسایش و سعادت زندگی بشوند و بحق این اکثریت را باید آزاد شدگان شاهنشاه آریامهر دانست (صحیح است) اکثریت که هیچ رنگی ندارد جز رنگ مهر شاه، جز رنگ خدا پرستی، جز رنگ وطن خواهی هیچ رنگی را نمیشناسند دنبال رنگ سیاه و سفید نیستند به بیند با کشاورزان سیستان با آنهایی که برای آنها این انقلاب را بوجود آوردند چطور عمل میکنند و همانطور که گفتیم و تهاستم میگویم وزارت آب و برق سیستان را خراب کرده در یکی از بخش‌های سیستان در یکی از چهار بخش سیستان بیش از ۱۳۰۰ نفره بر داری نشده برای اینکه سکنه‌ای نبود و کشاورزی نبود که برود حدود زمینش را نشان بدهد سال بسال بر تعداد این قراء خراب افزوده میشود هر ماه سیستانها جلای وطن میکنند و این اراضی بابر بمدازه سال بطور انوماتیک مان مال دولت میشود ما را خراب میکنند اراضی ما را هم از ما میگیرند چنانکه تظلم میکنم میگویند دروغ میگوئی وزیر آب و برق هر چه میگوید میگویند درست میگوید و کارخانه شیر پاستوریزه را بعد از آنکه آزمایش کردند تعطیل شد الان در کمیسیون رسیدگی بسؤالات مطرح است وزارت تولیدات کشاورزی میگوید سیستان دچار خشکسالی شده اخیراً بازرس فرستاده‌اند او

میگوید عایدی روزانه در سیستان ۶۰۰ کیلو شیر شاید نباشد در حالی که ششصد کیلو شیر صد گاو است بهر حال يك وزارتخانه میگوید خراب شده يك وزارتخانه دیگر میگوید نه خیر آباد است اگر سیستان خراب نمیشد آباد بود در باجه خشك میشد و آب بر نمی گشت در سال در حدود يك میلیون گاو سرشماری میشده و دهها هزار گوسفند پرورش مییافتند و عجیب این است که هر دو را میگویند راست میگوید میگویند هم این وزارت خانه راست میگوید و هم آن وزارت خانه درست میگوید پس کی دروغ میگوید؟ ما مردم این نسبت را با ما میدهند میگویند تظلم شما دروغ است برای نمونه از وضع مردم عرض میکنم يك نفری چند سال قبل گندمی بانبار غله تحویل میدهد که بعد بیاید در زاهدان بگیرد در سال است بوسیله من مکاتبه میکنند شکایت میکنند ۱۳ سال است تقاضا دارد گندمش را بدهند من نامه‌هایش را دیدم و هر چه من بدولت میگویم جواب نمیدهد نامه‌اش را سه کمیسیون عراض دادم جوابی که سه کمیسیون عراض دادند این است که در انبار اختلاسی شده است پرونده رفته بدیوان کیفر و بحق این شخص مرور زمان تعلق گرفته است آخر اینکه ۱۳ سال شکایت میکند چطور مرور زمان تعلق گرفته اینکار که بدست او نبوده بخواهد و بپرسید این يك نمونه است انقلاب اداری در وزارت خانه‌ها و ادارات فقط بصورت کمیسیونهایی است که تشکیل است نوشته‌ها بدیوار زده‌اند ولی نتیجه‌ای مشهود نمیشود این يك نوع تظاهر است يك نوع دروغ گفتن است چرا دروغ و تظاهر را ازواج میدهند چرا مردم را بهمه چیز بدبین میکنند چرا بازرسی شاهنشاهی بوجود آمد چرا شاهنشاه میفرمایند بازرسی چشم من است به عقیده من این يك نوع عکس العمل است و يك نوع نارضایتی است که دولتها خواسته‌های انقلابی شاهنشاه را مطابق آنچه که میخواهد بر آورده نمیکند سربازان انقلاب در دورترین نقاط این مملکت مشغول انجام وظیفه و فعالیت هستند مردم را ارشاد و راهنمایی میکنند مردم را بحق خودشان و بوظیفه دولت راهنمایی میکنند، این طرز عمل که دولت میکند منافات دارد این طرز عمل مردم را نارضی میکند الان توقعات

مردم ازدولت زیاد شده است از این جهت ضرورت دارد طرخی به مجلس از طرف اقلیت تقدیم شود که چرادروغ گفتند تا کارها اصلاح بشود برای دروغ گفتن هم حدی قائل بشوند بهر کارمند بگویند در سال ۵۰ بار دروغ صدبار دروغ ۲۰۰ بار دروغ میتواند بگوید اما دویست و یکمی را مجازات نکنند تا کارها اصلاح بشود يك فسه‌ای میگویند در زمان قدیم يك دزدی بود يك قلدری بود هیچکس حرفش نمیشد همه عاجز شده بودند حاکم بکروز او را خواست گفت هر کاری میخواهی بکن ولی قول بده دروغ نگوئی او این قول را داد بعداً خواست دنبال کارهایش را بگیرد دید قبول داده دروغ نگوید و کلاه سرش رفته و اصلاح شد بلی آنروزها باقول میشد اینکارها را انجام داد ولی امروز تشدید مجازات میخواهد قانونی میخواهد تمام مردم برای پول کار میکنند این يك غریزه است حالا اگر يك مغز های متفکری که موشک بماء میفرستند دنبال پول بیفتند این را چکار میتوانیم بکنیم که اینطور منحرف نشوند باید کنترل شدید بشود مجازات شدید بشود، يك روزی مردم تمام گرفتاریها و بدبختیهایشان را از کارمندان دولت میدانستند در انتخابات حزبی حزب ایران نوبن بیشتر نکیسه روی کارمندان دولت میکنند یعنی دولت آستین سر خود شده اینهم يك نوع گرفتاری است رشوه قانونی و رشوه گیرنده قانونی و رشوه گیرنده مجازور رشوه دهنده مجاز این باشد برای بعد که بهر ضامن برسانم.

رئیس - آقای دکتر حکیم شوشتری بفرمائید.

دکتر حکیم شوشتری - با اجازه مقام ریاست و نمایندگان معظم و سیاست‌گزاری از سرور اینکه رقت اضافی خودشان را برای ایراد عراضم در اختیار بنده گذاشتند بنده همیشه سعی کرده‌ام کمتر وقت گرانی مجلس و نمایندگان محترم را بگیرم ولی در چند روزه اخیر اتفاق اقتصاد یکی دو روزی بنده خوزستان بودم خواه ناخواه برای اطلاع از اخبار محل ناچار بودم رادیو اهواز را گوش کنم شنیدن اخبار و برنامه‌های رادیو اهواز ضمن اینکه از نظر قدرت تبلیغ و استدلال و بیان حقایقی که وزارت اطلاعات در قبال ترهات و باوه کوفتهای رادیو بغداد بخش میکند برای ایرانی

که چنین دستگاه منظم دارد که حتی اخبار نامه‌های محرمانه ارتش عراق را هم میتواند انتشار دهد موجب افتخار است و اینقدر دولت مجاور مسا بی ترتیب و نامنظم است که مرتب رادیو اهواز نامه‌های محرمانه ارتش و تقاضاهایی را که فلان گردان در حال فرار است و تقاضا کرده که اگر برای ما هشت هزار تومان نفرستید از هم پاشیده میشویم در قبال استدلالات ما متأسفانه رادیو بغداد همچنان به باوه کوفتی و مزخرف کوفتی و پرت کوفتی و ژاژ خوابی خود ادامه میدهد و واقعاً ما ایرانی‌ها که نسبت بواحد جغرافیائی عراق که بهر صورت آنرا بنام دولت عراق و ملت عراق شناخته‌ایم و همیشه ملت ایران بملت عراق برادر خطاب میکرد و میکند و ملت عراق را دوست دارد و محترم‌ترین زیارتگاههای مذهبی خود را آنجا دارد متأسفانه دولتی در آنجا حکومت میکند که راه حکومت کردن را نمیداند امروز با تقویتیکه در دنیا از نظر قدرت سلاح از لحاظ اینکه در دست مردم نیست و در دست دولت است و هر دولتی میتواند ملت خود را ساکت کند حتی دولت فرانسه هم قادر است بملت فرانسه زور بگوید ولسی راه و رسم و آئین مملکت داری و حکومت این چنین نیست دولت عراق با کمال تأسف که بود چه خود را با مصادره اموال مردم خودش تأمین میکند علاوه بر اینکه از ملت ایران و ملت پاکستان آنهایی که ساکن آنجا هستند اموالشان را مصادره کرده‌اند با کمال تأسف از شیعه‌های عراق که هر کدام سالی يك میلیون تومان به راجع روحانی کمک میکرده‌اند اموال اینها را هم گرفته‌اند یا حکومت کردن معنی اش این است؟ معنی حکومت کردن آن چیزی است که شاهنشاه ما خواسته و شاهنشاه میخواست ما هزاران سال آئین حکومت داری داریم ما هزاران سال راه و رسم و آئین کشور داری داشته‌ایم بجای اینکه این حکومتی که در جوار ما است از قدرت ما از ثروت ما از علم ما از دوستی ما استفاده کند با کمال تأسف این راه و رسم است که در پیش گرفته بنده نمیخواستم راجع باینکه کشور عراق چه بوده صحبت کنم ولی با کمال تأسف چون بنده خوزستانی هستم نتوانستم خودم را قانع کنم که عراضی در این مورد نکرده باشم آقایان ما تاریخ ایران را

از هزاران سال با بنظر طرف که ورق میزیم جزو رودخانه های داخلی ایران دجله و فرات را می بینیم حالاً راجع باروند رود صحبت کردن چه معنی دارد بنده تاریخ طبری را میخواندم که متأسفانه قسمت کمی از آن بفارسی ترجمه شده شاید اولین تاریخی باشد که از زمان اسلام موجود است طبری فرمان عمر را به تصرف ایران در زمان اسلام نوشته است سعدابی وقاص کسی بوده است که ایران را بنام اسلام در زمان حکومت عمر اشغال کرد در همان موقع هم نمیتوانستند بر ایرانیان و بر ملت ایران حکومت کنند و ناچار بودند حریم درست کنند عمر فرمان داده است که حد بین عرب و عجم کجاست آقایانیکه متأسفانه بنام اسلام جمع شده اند و بومی از اسلام نبردند عمر مینویسد من شما که فرمانروای ایران و عراق و بین النهرین هستید میگویم حد عرب و عجم عبارتست از حد شرقی بصره و حد غربی بصره، حد شرقی بصره آیا باروند رود آب اشطالعرب شرق بصره است یا غرب بصره؟ تازه در موقعی این فرمان نوشته شده است که ماتحت اشغال اعراب بوده ایم این وضع ما است بعد از این مطلب این مورد را میخواستم عرض کنم آقایانیکه به عراق مسافرت کرده اند مسلماً مشاهده کرده اند که مادر گوشه و کنار بین النهرین همه جا آثار ایرانی را می بینیم در خود بغداد طاق کسری وجود دارد آقایان نتوانسته اند اسم مقبره سلمان فارسی را عوض کنند و اسم عربی بگذارند آمده اند میگویند مقبره سلمان پاک که درست در مجاورت طاق کسری ساخته شده است بنده میخواستم عرض کنم که تا قبل از جنگ بین المللی اول هم عراق منطقه نفوذی ایران بوده و با وجود سلطنت عثمانی و با وجود اینکه باب عالی در بین النهرین حکومت میکرد است مع الوصف ما در آنجا حاکمیت هائی داشتیم ولی بلحاظ اینکه شاهنشاه ما بر چه صلح را در دنیا بر افراشته و ما واحدهای جغرافیائی موجود در دنیا را پذیرفته ایم ما به مرزهای کنونی دنیا احترام میگذاریم بنده مختصری از ترجمه مرحوم سعید نفیسی از منابع روسی را عرض میکنم، من به تاریخهای که در زمان قاجاریه نوشته شده است مثل تاریخ التواریخ و جامع التواریخ و روضه الصفا یا سایر تاریخهای که در زمان قاجاریه نوشته شده است استناد نمیکند چون

میگویند در آن زمان نفع قاجاریه با نفع دولت حاکم صحبت کرده اند بنده مستندانی که در دولت روسیه شوروی انتشار پیدا کرده و سعید نفیسی ترجمه کرده است قسمتش را که مربوط به جنگ سال ۱۲۲۷ ایران و عثمانی است برای آقایان میخوانم سلطان محمود خان دوم آل عثمان که در ۱۲۲۳ به سلطنت عثمانی نشست چون در آن موقع ایران گرفتار روسیه بود هیتی را که عبدالوهاب پاشا و شاکر پاشا و حیرت پاشا از اعیان در بارش جزو آن بودند برای سازش با ایران فرستاد ایشان در ربیع الثانی ۱۲۲۶ وارد تهران شدند و در نتیجه گفتگو با میرزا شفیع صدراعظم ایران قرار شد حکمران شهر زور را همیشه دولت ایران انتخاب کند و حکمرانی بغداد با کسی باشد که در دولت به نصب اورضایت بدهند ما در مورد تمام این امتیازاتی که داشته ایم هیچ وجه با پذیرفتن منشور ملل متحد و با علمداری صلح که شاهنشاه ما بر داشته اند صحبتی نکرده ایم مثلی است شاید مستحق میگردد ما به آنها کاری نداریم آنها ول نمیکند و اقاً من برای ملت عراق متأسفم چون آنها از موقعیت وارزش و قدرت برادر بزرگ خود که کمال علاقه را به برادران همکیش خود به برادران مسلمان خود دارد و از این امر بخوبی با خبر هستند استفاده نمیکند و زیر فشار و بوغ این حکومت جابر که هر روز چند نفر را به توپ و مسلسل و تانک می بندد و به اموال و ناموسشان دست درازی میکند قرار گرفته اند نمیدانم سازمان ملل متحد و عقلا دنیا درباره این حکومتها چه فکری کرده اند و چه فکری میکنند وزارت امور خارجه ما که بفکر بعضی از مسائل برهبری شاهنشاه ما افتاده است من نمیدانم برای این وضع حکومتی که آنجا وجود دارد چه پیشنهادی به سازمان ملل عرضه کرده و چه راههایی در این مورد پیش بینی کرده آیا این کافی است که ما فقط مظالم این حکومت را با راه و روش غیر انسانی آن فقط بر ملا بکنیم بنده بسیار چیزهای گفتنی داشتم بنده واقفاً نمیدانم گاهی بصورت یک نماینده اکثریت اینجا باید این صحبتها را بکنم یا نه ولی بالاخره من یک ایرانی و یک خوزستانی هستم ما همیشه بر بین النهرین حاکم بوده ایم یا حداقل آنها را یک

برادرم میدانستیم که باید به آنها کمک کنیم این قرارداد منجمد سال ۱۳۳۶ که بوسیله خودشان ملغی شده و برخلاف تمام قواعد بین المللی تنظیم شده و بوسیله ملت ایران الغاء شده است معنی اش این است که هر ایرانی و ساحل نشین پایش را که گذاشت توی آب برود و بزا بگیرد رودخانه ای که بیش از ۶۰ تا ۶۳ درصد آبش از مملکت ما نماند میشود آب این رودخانه مال آنهاست بنده در باره نفس حکومت صحبتی داشتم چند روز پیش فرمایشات شهیدان را شنیدم در مورد اینکه هر امری که پیش میآید راجع به صحبت کشید این سر چشمه میگیرد از روح بزرگ شاهنشاه و سر چشمه میگیرد از اصالت شهیدان و ما که مات را عزیز میدانند سر چشمه میگیرد از اینکه همه چیزشان برای مردم است حکومت یعنی این شما توجه داشته باشید من بخدا میل ندارم بعد از این فرمایشات تریقی که حمل بر تملق شود گفته باشم ولی همه شما در مورد کلیه فرمایشات شاهنشاه حتی فرمایشات خصوصی شاهنشاه آیا شنیده اید که گاهی یک فرمایش تند از زبان ایشان بیرون آمده باشد آیا شایسته یک نوع حکومتی است که یک نوع حرفهائی بزند که یک لات چاله میدانی نیزند آیا در سخنرانی یک رئیس دولت باید اینگونه ترهات گفته شود آیا شما تازه بدوران رسیده ها شایسته حکومت هستید لاف به مجاور خود که یک حکومت پادشاهی وجود دارد که به اعراب و عراق درس حکومت داری داده نگاه کنید نگاه کنید ببینید آیا کسی که پادشاه شد و حکومتی را در دست گرفت چه رفتاری را با بستی با ملتش بکند این چه رفتاری است که شما بدلت میکنید و این مهملات را می گوئید آیا هیچ وقت شنیده شده که یک رئیس دولت به یک مستخدم یا مأمور خطاکارش این مزخرفات را گفته باشد (عباس میرزا سی فهمیده اند) بهر صورت میخواستم وضع حکومتها را در حال حاضر از نظر راه و رسم حکومت داری عرض کنم، شاه خود احترام میگذارد و دوستش داریم تمام ملت ایران پشت سر شاهنشاه هستند علاوه بر اینکه شاهنشاهی میزبان ما است و در همه آسمانی است بخاطر نظرات و راهنمایی که شاهنشاه برای حکومت دارند بنده دو قسمت از فرمایشاتشان را میخوانم میفرمایند:

مردم کیتی در اثر تجارب تلخ باین نکته واقف گشته اند که آزادی واقعی هر فرد تنها در حکومت های دموکراسی بدست میآید یعنی آن روش حکومتی که مردم عادی در اداره امور نظارت و دخالت دارند. بنا بر این آیا حکومتی که امروز حاکم است و فردا گوشه زندان است به همین طریق می باشد باز شاهنشاه میفرمایند در انتخابات عمومی (اگر بتوان آنرا انتخابات عمومی نامید) رأی دهندگان حق انتخاب نماینده بمعنی واقعی آن ندارند زیرا در صورت اسامی داوطلبان نماینده کمی فقط نام افراد حزبی که بر سر کار است ذکر شده است و فقط از نظر حفظ ظاهر مردم را باصرا با بحکم مجبور میکنند که بروند و رأی خود را در صندوق بزنند و در پایان این عمل مقامات مسئول با مباحثات بسیار اعلان میکنند که مثلاً صدی نود و نه از آراء به نفع حزب دولتی بوده است در حیرت که آیا بدین وسائل میتوان امر را به چند تن از طبقات فاضله اجتماع مشتبه ساخت ما شاهنشاه مان را که این راه و رسم زندگی را برای مادرست کرده میپرستیم دنبالش هستیم (صحیح است) ولی آیا حکومت یعنی بغداد این راه و رسم را دارد؟ بنده بنام یک مسلمان از پشت این تریبون به ملت برادر عراق حتی افراد حکومت یعنی عراق که خواه ناخواه بین آنها افرادی هستند که به ابتدائیات زندگی و علوم معمولی دنیا آگاهی دارند با آنها میگویم برادر این راه و رسم حکومت کردن نیست زور گفتن به ملت، حکومت کردن با جبر، تجاوز به مال و ناموس افراد و با هو و جنجال یک ملتی را فریب دادن این بقا و دوام ندارد (صحیح است) بنده عرض میکنم ماملت ایران بنا به سنن ملی خود و بنا به آن صفت عالیه ای که شاهنشاه برای خدمتگزاری به ملت ایران برای رفاه ملت ایران دارند پشت سرشان ایستاده و از جان و دل بدنیا ایشان هستیم چون زاهی که انتخاب کرده اند راه سعادت ملت ایران است، متشکرم (احسنت .. احسنت)

۳ - تصویب صورت جلسه

رئیس .. راجع بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود.

۴ - تقدیم دوفقره لایحه بوسیله خانم دکتر پارسای وزیر آموزش و پرورش

رئیس - وارد دستور میشویم ، خانم دکتر پارسای بفرمائید .

بانود کتر پارسای (وزیر آموزش و پرورش) - با کسب اجازه از مقام محترم ریاست و نمایندگان محترم دولایحه است اولی بمناسبت اجرای اصل انقلاب اداری و شرکت مردم در امور مربوط بخودشان استفاده از خدمات و کمکهای مردم در امور آموزشی که یکی از ضروریترین امور مملکتی است بنام لایحه آموزش و پرورش منطبقه ای و دومی برای اجرای اصل تنبیه خائنین برای افساعسالات امتحانی تقدیم مجلس شورای ملی میشود و لازم است که بنده اینجا این توضیح را بدهم که قوانینی برای این نوع اشخاص خیانت کار وجود دارد ولی آنچه که ما امروز بموجب این لایحه از مجلس میخواهیم تشدید مجازات مندرج در ماده ۱۵۸ قانونی است که برای این قبیل اشخاص باید در نظر گرفته شود .

رئیس - لوائح به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود .

۵ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون علوم و آموزش عالی راجع به اصلاحیه موافقت نامه همکاری بین دولت ایران و دولت ممالک متحده امریکا راجع به استفاده های غیر نظامی از انرژی اتمی و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش شور دوم راجع به اصلاحیه موافقتنامه همکاری بین دولت ایران و دولت ممالک متحده امریکا راجع به استفاده های غیر نظامی از انرژی اتمی مطرح است ، قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون علوم و آموزش عالی به مجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه ۱۶ تیرماه ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه شماره ۲۶۳۸ - ۴۸/۲/۸ ارسال از مجلس سنا راجع به اصلاحیه موافقت نامه همکاری بین دولت ایران و دولت ممالک متحده امریکا راجع به استفاده های غیر نظامی از انرژی اتمی را که گزارش شور

اول آن بشماره ۹۲۵ چاپ شده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه شور اول را بتصویب رسانید .

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

لایحه قانون مربوط به اصلاحیه موافقتنامه همکاری بین دولت ایران و دولت ممالک متحده امریکا راجع به استفاده های غیر نظامی از انرژی اتمی

ماده واحده - اصلاحیه موافقتنامه همکاری بین دولت ایران و دولت ممالک متحده امریکا راجع به استفاده های غیر نظامی از انرژی اتمی که مشتمل بر یک مقدمه و ۷ ماده است و در تاریخ ۲۷ اسفندماه ۱۳۴۷ برابر ۱۸ مارس ۱۹۶۹ در واشنگتن به امضای نمایندگان مختار طرفین رسیده است تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود . رئیس کمیسیون علوم و آموزش عالی - دکتر عظیمی

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۱۶ تیرماه ۱۳۴۸ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۲۶۳۸ - ۴۸/۲/۸ ارسال از مجلس سنا راجع به اصلاحیه موافقتنامه همکاری بین دولت ایران و دولت ممالک متحده امریکا راجع به استفاده های غیر نظامی از انرژی اتمی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون علوم و آموزش عالی را در این مورد تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون امور خارجه - ایرج مهرزاد

رئیس - ماده واحده مطرح است ، نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . لایحه بدولت ابلاغ میشود .

۶ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون علوم و آموزش عالی راجع به موافقت نامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ممالک متحده امریکا و آژانس بین المللی انرژی اتمی برای اعمال اقدامات تأمینی و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش شور دوم راجع به موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ممالک متحده امریکا و آژانس بین المللی انرژی اتمی برای اعمال اقدامات تأمینی مطرح است ، قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون علوم و آموزش عالی بمجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه ۱۶ تیرماه ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه شماره ۲۶۳۶ - ۴۸/۲/۸ ارسال از مجلس سنا راجع به موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ممالک متحده امریکا و آژانس بین المللی انرژی اتمی برای اعمال اقدامات تأمینی را که گزارش شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون علوم و آموزش عالی را تأیید و تصویب کرد . اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

لایحه قانون موافقت نامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ممالک متحده امریکا و آژانس بین المللی انرژی اتمی برای اعمال اقدامات تأمینی

ماده واحده - موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ممالک متحده امریکا و آژانس بین المللی انرژی اتمی برای اعمال اقدامات تأمینی که مشتمل بر یک مقدمه و ۳۳ بخش است و در تاریخ ۱۳ اسفندماه ۱۳۴۷ برابر ۴ مارس ۱۹۶۹ در وین به امضاء رسیده است تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود .

رئیس کمیسیون علوم و آموزش عالی - دکتر عظیمی

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۱۶ تیرماه ۱۳۴۸ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۲۶۳۶ - ۴۸/۲/۸ ارسال از مجلس سنا راجع به موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی

ایران و دولت ممالک متحده امریکا و آژانس بین المللی انرژی اتمی برای اعمال اقدامات تأمینی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون علوم و آموزش عالی را تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون امور خارجه - ایرج مهرزاد

گزارش شور دوم از کمیسیون بهداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون بهداری در جلسه ۱۶ تیرماه ۱۳۴۸ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۲۶۳۶ - ۴۸/۲/۸ ارسال از مجلس سنا راجع به موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ممالک متحده امریکا و آژانس بین المللی انرژی اتمی برای اعمال اقدامات تأمینی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون علوم و آموزش عالی را تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون بهداری - دکتر رهنوردی

رئیس - ماده واحده مطرح است ، نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . لایحه بدولت ابلاغ میشود .

۷ - تقدیم دوفقره آئین نامه بوسیله تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ

رئیس - تیمسار سپهبد کاتوزیان فرمایشی دارید بفرمائید .

سپهبد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - با اجازه مقام ریاست آئین نامه ماده ۹۶ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی که اجازه مرحمت فرموده بودید بافران باز نشسته در وزارتخانهها و مؤسسات دولتی شغلی ارجاع شود تقدیم میشود که در کمیسیونهای مربوط رسیدگی بشود همچنین راجع به همافران در نیروی هوایی که تصویب فرمودید تشکیل شد آئین نامه حقوق و مزایای آنها تقدیم میشود که جهت رسیدگی کمیسیونهای مربوط فرستاده شود .

رئیس - به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود .

۸- تقدیم دوفقره لایحه بوسیله آقای قوام صدری معاون وزارت دارائی

رئیس- آقای قوام صدری فرمایشی دارید بفرمائید.
قوام صدری (معاون وزارت دارائی)- با اجازه مقام محترم ریاست دو قرارداد است یکی مربوط است به کنوانسیون گمرکی ورود وسائل علمی که اجازه الحاق دولت ایران باین کنوانسیون تقدیم میشود دیگر قرارداد گمرکی است برای وسائل رفاه مختص دریانوردان از لحاظ حقوق گمرکی در کشورهای مختلف که طبق قرارداد بین المللی اجازه الحاق دولت ایران باین قرارداد کسب میشود لایحه‌ای در این مورد تهیه و تقدیم و استدعای رسیدگی و تصویب دارد.

رئیس- لویح به کمیسیون‌های مربوط ارجاع میشود.

۹- طرح گزارش شوردوم کمیسیون دارائی راجع به اختیارات مالی و تشکیل سازمان بنادر و کشتیرانی و تشکیل گارد بنادر و گمرکات و تصویب ماده ۱

رئیس- گزارش شوردوم راجع به اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی و تشکیل گارد بنادر و گمرکات مطرح است، قرائت میشود.
(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شوردوم از کمیسیون دارائی به مجلس شورای ملی
کمیسیون دارائی در جلسه ۱۲ تیرماه ۱۳۴۸ لایحه شماره ۳۹۲۲/۴-۱۳۴۷/۸/۲۰ ارسالی از مجلس سنا راجع به اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی را که گزارش شور اول آن بشماره ۹۱۷ چاپ شده است با حضور آقای قوام صدری- معاون وزارت دارائی برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و پانوجه به پیشنهادها با اصلاحی که در عنوان لایحه بعمل آورد مصوبه شور اول را تصویب کرد.
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

قانون اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی و تشکیل گارد بنادر و گمرکات

ماده ۱- از تاریخ تصویب این قانون سازمان بنادر و کشتیرانی مشمول مقررات قانون محاسبات عمومی و قانون استخدام کشوری و آئین نامه معاملات دولتی نمیشد.

ماده ۲- امور مالی و استخدامی و معاملات و وظایف و اختیارات سازمان تابع آئین نامه‌ای خواهد بود که تصویب کمیسیونهای دارائی و استخدام مجلسین رسیده باشد و تا زمانیکه آئین نامه مزبور تصویب نرسیده مقررات فعلی سازمان قابل اجرا است.

ماده ۳- برای حفاظت انبارها- کالاها- ساختمانهای و همچنین انجام اجرائیات و امور انتظامی و حفاظتی در اسکله‌ها و باراندازها و تأسیسات مختلف سازمان بنادر و اداره کل گمرک سازمانی بنام گارد بنادر و گمرکات در وزارت دارائی تشکیل میشود.

ماده ۴- سازمان- وظایف- صلاحیت و اختیارات گارد بنادر و گمرکات و امور استخدامی- مالی و انضباطی و چگونگی سازوبرگ و سلاح و آموزش مأمورین و روابط گارد مزبور با دستگاههای انتظامی کشور و همچنین تعیین و ترتیب انتقال و وظایف سازمان فعلی پلیس گمرکات و بنادر بر اساس آئین نامه‌ای خواهد بود که تصویب کمیسیون های دارائی و استخدام و جنگ مجلسین برسد.

ماده ۵- مأمورین گارد بنادر و گمرکات از لحاظ اجرائیات سازمان بنادر و اداره کل گمرکات در حکم ضابطین دادگستری محسوب و دارای همان اختیارات و صلاحیتهای خواهند بود که مأمورین شهربانی و ژاندارمری دارا میباشند.

ماده ۶- جرائم مأمورین گارد بنادر و گمرکات که بسبب خدمت یا در حین انجام خدمت مرتکب شوند تابع قانون دادرسی و کیفر ارتش بوده و رسیدگی به آن در صلاحیت دادگاههای نظامی خواهد بود.

ماده ۷- تغییر و اصلاح آئین نامه های مندرج

در این قانون به پیشنهاد دولت و بوسیله کمیسیونهای نه بکننده مجلسین انجام خواهد گرفت.

مخبر کمیسیون دارائی- خسروی کردستانی گزارش شور دوم از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۱۳۴۸/۴/۱۵ با حضور آقای قوام صدری معاون وزارت دارائی لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع به اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون دارائی را تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام- حکیمیان گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام و سازمان های اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمان های اداری در جلسه ۱۵ تیر ماه ۱۳۴۸ با حضور آقای قوام صدری معاون وزارت دارائی لایحه راجع با اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون دارائی را تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری- دیبیم گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۵ تیرماه ۱۳۴۸ با حضور نمایندگان دولت لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع با اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون دارائی را در اینمورد تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری- دکتر وفا رئیس- ماده اول مطرح است، قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۱- از تاریخ تصویب این قانون سازمان بنادر و کشتیرانی مشمول مقررات قانون محاسبات عمومی و قانون استخدام کشوری و آئین نامه معاملات دولتی نمی باشد.

رئیس- آقای فرهادیور بفرمائید.

فرهادیور- بنده قبل از بحث درمطلب خواستم از مقام ریاست استدعا کنم در لویحی که مربوط به انبارها و وزارت خانه‌های مختلف است مقرر بفرمائید حتماً وزیر با معاون مربوط بآن قسمتها در مجلس حضور پیدا بکنند و عرایض ما را بشنوند و اگر جوابی هست جوابگو باشند یا ما قانع میشویم یا عرض ما را میپذیرند در ماده ۱ این لایحه سه استثناء هست که چون از طرف دولت آمده و رئیس سازمان امور استخدامی که وزیر مشاور و عضو کابینه است حتماً این استثناء را قبول کرده و با قبول این استثناء نارسانی قانون استخدام را برای زیاده کردن در کلیه سازمانهای اداری تصدیق و تأیید کرده است (صحیح است) و ما اگر سازمانها و وزارت خانه‌ها و مؤسسات و شرکتهای

کلیه دستگاههایی که از این قانون مستثنی شده‌اند تا بحال پشت هم بچینیم و حساب کنیم آنوقت به نارسانی مطلق این قانون برای زیاده کردن در مؤسسات دولتی و دوری این قانون از هدفی که مورد نظر بوده بخوبی واقف میشویم بنده میخواستم امروز آقای دکتر کاظم زاده تشریف میداشتند و میفرمودند که آیا این نارسانی را قبول دارند یا قبول ندارند و امروز در ماده ۱ این قانون سه استثناء هست که بنده یادآوری میکنم یک مورد دیگر را شاید فراموش کرده‌اند آن تبصره ۲۹ قانون اصلاح بودجه سال ۱۳۴۴ است که خوب بود آن را هم میگویند تا از تمام مقررات این آقایان مستثنی باشند و هیچ ضابطه مالی و استخدامی بر آنها حکومت نکند استدلال برای این استثناء بزرگ پایه و اصل نیست آقایان همکاران اکثریت تا بحال صد مورد را تصویب کرده‌اند این یکی هم روی آنها میشود و ۱۰۱ و برای صد و یکمین بار منطبق اقلیت محکوم قدرت عدوی اکثریت قرار خواهد گرفت ولی بهتر است بعرایض

که می‌کنیم توجه کنید (انشاءالله) می‌گویند از قانون محاسبات عمومی و آئین نامه معاملات دولتی مؤسسه‌ای را مستثنی می‌کنیم به این دلیل که این قانون و این آئین نامه مربوط است بزمانی که کل بودجه مملکت ۵ میلیون یا ده میلیون بوده و امروز ۳۳ میلیارد تومان که اصلاً فرصت خرج کردنش را نداریم قوانین کهنه است خوب این استدلال را در مورد قانون محاسبات موجود و آئین نامه معاملات دولتی موجود بنده که خودم مدت‌ها در دستگاه اجرائی کار کرده‌ام ممکن است که بپذیریم ولی از آقایان انصاف می‌خواهم که این آمادگی که ما برای رسیدگی سریع بکلیه لواجیح دولت داریم لواجیح مهم مالی با مواد متعدد و تبصره‌های متعدد را در اسرع وقت رسیدگی می‌کنیم و بتصویب می‌رسانیم و خود همین لایحه یک نمونه است که سرعت رسیدگی می‌کنیم چرا اجازه می‌فرمائید قانون محاسبات عمومی منطبق با شرایط زمان شما در کمیسیونها خاک بخورد و نیاید بتصویب برسد که مسلسل ما مؤسسات را از شمول این قانون مستثنی نکنیم اما مسئله دوم استدلال در باره استثناء از قانون محاسبات عمومی و آئین نامه معاملات دولتی استدلالی است که این قوانین کهنه اند و منطبق با زمان نیستند آقایان قانون استخدام که در چند روز قبل دوره آزمایشی آن تمام شده و بنده نمی‌دانم که برای ادامه این دوره آزمایشی چرا تا بحال لایحه‌ای نیاورده‌اند آیا توجه دارند که اگر لایحه‌ای نیاورند این دوره آزمایشی بخودی خود قابل تمدید نیست این قانونی که نواسه این قانونی که حزب شما درست کرده این قانونی که هم مسلک شما تهیه کرده‌اند این قانونی است که برای بکنواخت کردن مقررات استخدامی در دستگاههای دولت و تعیین یک ضابطه استخدامی صحیح شما خودتان بتصویب رسانیدید و بفرم آزمایشی بعمل در آورید چطور شده است که هر روز یک دسته را می‌آید مستثنی می‌کنید بنده در این زمینه پیشنهاد حذف جمله «و قانون استخدام کشوری» را دارم رأی اکثریت باین پیشنهاد اگر قبول فرمودند مسرور که مال تشکر است اگر قبول نفرمائید تأیید ضمنی نقص کامل قانون استخدامی است که تهیه کرده‌اند و نارسا است و نمیتواند جوابگوی احتیاجات

امروز سازمانهای مملکتی باشد و به همین دلیل پشت سرهم وزارتخانه‌ها و مؤسسات سازمانها و شرکتهای بطرق مختلف از زیر بار این قانون فرار میکنند آقای داکتر کاظم زاده باید ما توضیح بدهند که این فرار برای چیست چرا این قانون نمیتواند شامل بنادرو کشتیرانی باشد چرا مؤسسات و وزارتخانه‌ها با نهایت زرنگی وزارتخانه‌شان را تبدیل به ۵۰ شرکت کردند تا تابع چنین قانونی نباشند بنده با روح اساسی این فکر که ضرورت دارد قانون استخدامی برای مملکت بصورت جامع در کلیات که قانون استخدام شامل تمام دستگاههای دولتی باشد هیچ مخالفتی نداریم ما هم معتقدیم که باید قانونی منطبق با زمان و احتیاجات مملکت وجود داشته باشد ولی با کمال صراحت باید عرض کنم ۶ سال مطالعه و اتلاف وقت و رسیدگی و آنچه که تنظیم کردند بدلیل این اجازه‌های استثنائی کردن مسلسل و گرفتن مجوز برای اینکه سازمانها و وزارتخانه‌ها را از شمول این قانون خارج بکنند علامت نارسائی این قانون است و یکی از دلایلش این است که دستگاه تنظیم کننده این قانون به مقتضیات و شرایط کار در محیط ما و آداب و رسوم مانه تنها آشنائی ندارد بلکه از اول خودش را از این قانون مستثنی کرده خیلی معذرت می‌خواهم مثلی است و در مثل مناقشه نیست به شتر مرغ گفتند بار بیر گفت من مرغم گفتند پیر گفت شتر مرغ ضابطه حقوقی در این سازمان تابع قانون استخدام نیست از استثناء میتواند استفاده کنند ولی معاونین این سازمان از آن شرط استفاده خواهند کرد خوب اگر سازمانی تابع قانون استخدام نیست ولی آنجا که معاونین وزارتخانه‌ها از یک امتیازی میتوانند استفاده کنند معاونین این وزارتخانه‌ها از آن شرط استفاده خواهند کرد اگر معاون یک سازمانی در خدمت معاون وزارتخانه است رئیس هم که ماشاءالله وزیر مشاور است پس اسمش را بگذارید وزارت امور استخدام آنها تحت یک ضابطه‌ای باشد از قدیم گفته‌اند آه صاحب درد را باشد اثر، این مؤسسه اگر خودش تابع ضابطه قانون استخدامی که خودش نوشته نباشد برای دیگران نمیتواند دلسوز باشد و آنطور بکه مورد نظر رهبر بزرگ ملت ماست جلب رضایت کامل تمام

طبقه مستخدم دولت را بنمایند، باین دلیل بنده پیشنهاد کرده در ماده یک استثناء از قانون استخدام کشوری حذف شود، باین پیشنهاد اگر رأی داده نشد تأیید ضمنی است. بنابراین این قانون که ما ملزم هستیم یک بیک دستگاههای دولتی را از این قانون مستثنی کنیم.

رئیس - آقای داکتر دادفر باین پیشنهاد مخالفتی دارید؟
داکتر دادفر - ایشان کلیاتی فرمودند اجازه بفرمائید مطالبی را عرض کنم.

رئیس - کلیات ندارد ماده اول مطرح است.
داکتر دادفر - اجازه بفرمائید در مورد پیشنهاد ایشان عرض کنم.

رئیس - در ماده اول نظر دیگری نیست؟ (اطهارای نشد) پیشنهاد آقای فرهاد پور مطرح است قرائت میشود.
(بشرح زیر خوانده شد)

محترماً پیشنهاد می‌نمایند در ماده ۱ قانون اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادرو کشتیرانی جمله (و قانون استخدام کشوری) حذف گردد - فرهاد پور.

رئیس - آقای داکتر دادفر بفرمائید.
داکتر دادفر - همکار محترم جناب آقای فرهاد پور

که ما همیشه از فرمایشاتشان استفاده می‌کنیم فرمایشاتی فرمودند که من استدعا می‌کنم بعرض بنده هم توجه بفرمائید در مورد اینکه می‌فرمایند بعضی از سازمانها خود را از شمول قانون استخدام خارج میکنند و این دلیل بر نارسائی قانون جدید استخدام هست بعقیده بنده این استدلال درست نیست دلیلش هم این است که ما قانون استخدام را برای بکنواخت کردن وضع استخدامی کارمندان دولت وضع کردیم دولت دو نوع وظیفه در مملکت دارد وظیفه ناشی از حاکمیت مثل وزارت دارائی و دادگستری و ثبت اسناد و غیر ذلک و یکمقدار وظایف ناشی از اعمال تصدی مثل اداره پست و مثل شرکت نفت و شرکت سیمان که این اعمال تصدی درست است که مربوط بدولت است درست است که کارمندان اینها از نظر اینکه از بودجه عمومی و از دولت حقوق می‌گیرند کارمندان دولت محسوب میشوند اما وضع اینها بهیچوجه نمیتواند تابع یک نظم

کلی بکنواخت سرتاسری باشد و این امکان عقلی ندارد که شما مثلاً کارمند شرکت هواپیمائی ملی را با یک ضابطه‌ای مثلاً با کارمند شرکت نفت با یک شرکت فرسود مورد مقایسه قرار دهید (فرهاد پور - اینطور نیست) اجازه بفرمائید هر وقت جنابعالی صحبت می‌فرمائید بنده گوش می‌کنم حالاً اجازه بفرمائید عرض بنده تمام بشود بهر حال برای آن دسته از کارمندان دولت که دارای وضع مشابهی هستند میشود اینها را در گروههای معینی از گروههای

نه گانه یا بازده گانه که کارشان لافاقل قابل شباهت بیکدیگر هست جدا کرد و قانونی واحدی را برایشان اجرا کرد ولی وقتی اعمال تصدی دولت بنحوی گسترش پیدا میکند یا نگرانهائی مبادرت می‌کنند که این درست است که در دستگاه دولت است و با سرمایه دولت است و کارمندان آن دستگاه کارمندان دولت هستند ولی کارشان کار دولتی نیست کار خصوصی است و لذا اگر ما این منطبق را بپذیریم مثل این است که بپذیریم برای کارکنان تمام تجارتخانه‌ها و شرکتهای خصوصی ما یک قانون واحد وضع کنیم که یکنوع حقوق بگیرند در مملکت آیا میشود اینکار را کرد؟ نه بشمار این وقتی ما می‌گوییم فرمایش جنابعالی در این مورد با آن اصل کلی منطبق نیست از این جهت است که

جنابعالی می‌بینید که سازمان بنادرو کشتیرانی یکی از آن سازمانهای است که کارش کار تصدی است کارش کاری است که نمیتواند در ضابطه کارمندان دولت حساب بگیرد و لایحه کارمندان دستگاه ظاهر آکارمند دولت است و اما اینکه فرمودید در قسمت خروج از شمول قانون آئین نامه معاملات دولتی و آئین نامه محاسبات دولتی.

رئیس - آقای داکتر دادفر این موضوع مطرح نیست.

داکتر دادفر - آقای فرهاد پور نمی‌دانم چطور وقتی شما مطرح فرمودید اجازه دادند چون اقلیت هستید و می‌بینید آنچه حذر مجلس میدان داشتند چون اقلیت هستید و در این مورد خاص بنده با توجه باینکه اگر این سازمان را ما شامل لایبرتهای قانون استخدام بکنیم مملکت ما با توجه به ضرورتیکه دارد و با توجه به هزار نوع وظیفه که سازمان بنادرو کشتیرانی دارد نخواهد توانست وظایفش

با اعمال بکنند و این سازمان بشادر و کشتیرانی و نظایف تصدی است و حاکمیت نیست لذا بنده نمیتوانم با پیشنهاد جنابعالی موافق باشم و این استنباط جنابعالی را که نتیجتاً قبول این پیشنهاد نقض قانون استخدام کشوری است درست نیست برای اینکه آن قانونی است که يك حیطه و شمول خاصی دارد اینهم قانونی است که حیطه و شمول خاص خودش را دارد.

رئیس - آقای دکتر اسفندیاری - اگر مطالعه روی لوابیچی که از بدو تأسیس یا تشکیل حزب محترم ایران نوین و روی کار آمدن دولت مرحوم منصور و جناب آقای هویدا بکنیم می بینیم که تمام لوابیچ یا اکثر لوابیچی که بمجلس آمده دو قسمت مورد توجه بوده است یکی تشکیل شرکتها یا گریز از کلیه مقررات عالی و استخدامی و یکی در اکثر لوابیچ که میآید بنا بر نتوانستند مقررات مالی را بعملی جدا کنند یا مقررات استخدامی را جدا کنند یا در باره ای موارد مثل این مورد خراس که امروز مطرح است در دوسه مورد که امکان دارد کارمندان را بسام هم آهنگ کنند در کار هم جدا میکنند متأسفانه هر وقت یکی از این لوابیچ در اینجا مطرح میشود حزب محترم ایران نوین باین قسمت متشبث میشود که این اعمال اعمال تصدی است و باید از نظر

استخدامی و از نظر مالی چه وجه و چه همه را جدا کنیم و يك گروه خاص بوجود بیاوریم از نظر من قوانینی که برای هم آهنگ کردن امور مملکتی آورده میشود مثل قانون استخدام که چندین قانون استخدام از هزارو سیصد و يك بیعد داشتیم همه را کنار گذاشتند و يك قانون خاص استخدام آوردند که تمام افرادی که در مملکت خدمت میکنند همه هم آهنگ باشند نتیجتاً بحقوقی که میگیرند و نحوه کاری که دارند و نحوه استخدامشان متأسفانه من باید بگویم باین روش انقلابی که زمان گذشته را بنا آن عوامالش پشت سر گذاشته و يك روش خاصی برای تمام مملکت پیش بینی کرده بعضی از متصدیان امر بنده نمی خواهم بگویم جنابان آقایان و زرا همه متصدیان امر بایشترشان با این امر موافق نیستند و هر کس در حوزه وزارت خودش میخواهد يك دیکتاتوری یا يك فرعونی خراس خودش بوجود بیاورد و بگوید این من هستم که امور را اداره

میکنم و من هستم که مطابق سابقه خودم کارمندان اینجا را بطور کلی از مقررات استخدامی و مالی مستثنی میکنم و این از نظر کلی مملکتی درست نیست یعنی اساساً درست نیست و بهتر این است که ما تابع مقررات عمومی مملکت بشویم از طرف دیگر این مستثنیاتی که ما میآوریم همانطوری که عرض کردم حزب ایران نوین میآورد باین حمل میشود که ما گریز از مقررات استخدامی و مالی را میخواهیم بيك قسمت توصیه کنیم بعد از این که دولت حزب ایران نوین رفت و دولت دیگر آمد آنها باید چکار بکنند و با اینهمه مستثنیات که شما آورده اید نمیدانم مملکت را چطور اداره خواهند کرد این است که بنده استدعا میکنم در این قسمت که هیچ فرقی هم عملاً نمیکند بلکه بهتر هم هست بایشهاد جناب آقای فرهاد پور که کلمه استخدامی را خواستند حذف کنند موافقت بفرمائید چون کار اینها جنبه تصدی ندارد و همانطور که جناب آقای دکتر دافر فرمودند همه اینها کارمند هستند و کارمند کارمند است این است که بنده استدعا میکنم با پیشنهاد آقای فرهاد پور موافقت بفرمائید.

رئیس - آقای قوام صدری بفرمائید.

قوام صدری (معاون وزارت دارائی) - با اجازه مقام محترم ریاست دو کلمه توضیح عرض میکنم امیدوارم جناب آقای فرهاد پور بنده را ببخشند در ضمن بیانات مفصلشان فرمودند که این سازمان احتیاج بدین استثنا را دارد (فرهاد پور - ایستاده نیست) منتهی فرمودند که میخواهم از اکثریت سند بگیرم بایشهادشان از این نظر است نه از لحاظ اصلاح این قانون این قانون را قبول دارند و يك مانوری میفرمایند که اگر اکثریت رای داد استثنا دلیل بر نارسائی قانون استخدام باشد بنده عرض میکنم که اگر اکثریت محترم رای دادند به این استثنا و این پیشنهاد حذف را رد کردند دلیل بر اینستکه اکثریت هم قبول فرموده اند که سازمان بنادر باید از قانون استخدامی مستثنی باشد و نمیتواند در کادر عمومی قانون استخدام گنجانده بشود یعنی همان چیزیکه خود آقای فرهاد پور هم قبول دارند استدعا میکنم اگر موافقت میفرمائید این پیشنهاد را مسترد بفرمائید.

رئیس - آقای فرهاد پور متأسفانه خیر در پیشنهاد توضیح عرض کرده در ماده بود اگر اجازه میفرمائید بازم توضیح بدهم گرنه رای بگیریم.

رئیس - بنابراین به پیشنهاد آقای فرهاد پور رای میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهند مکنم فرمائید (چند نفری برخاستند) تصویب نشد حالانست ماده يك رای میگیریم خواهش میکنم خانها و آقایانیکه موافقت فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد.

۱۰ - تقدیم يك فقره آئین نامه بوسیله آقای دکتر ولیان وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی

رئیس - آقای دکتر ولیان فرمایشی دارید بفرمائید. **دکتر ولیان** (وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی) با اجازه مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی، خانها و آقایان استحضار دارند که در گذشته نزدیک قانون بیمه های اجتماعی روستائیان از تصویب گذشت و بدولت جهت اجرا ابلاغ شد بر اساس ماده ۱۶ این قانون وزارت اصلاحات ارضی مکلف بود آئین نامه اجرائی این قانون را از نظر دریافت حق بیمه تهیه کند و جهت تصویب کمیسیون اصلاحات ارضی و دارائی تقدیم ساحت مقدس مجلسین کند بر این اساس آئین نامه مربوط در ۸ ماده و ۴ تبصره تهیه شده تقدیم میکنم فقط این توضیح را عرض میکنم که با تصویب این آئین نامه بتدریج روستائیان مملکت میتوانند بپرداخت ۳۶۰ ریال در سال و بکریسال در روز خود و عائله تحت تکفل خودشان از بیمه های درمانی استفاده کنند (احسنت).

رئیس - بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۱ - ادامه مذاکره و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع باختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی و تشکیل بنادر و گمرکات و ابلاغ بدولت

رئیس ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - امور مالی و استخدامی و معاملات و وظایف و اختیارات سازمان تابع آئین نامه ای خواهد بود که بتصویب کمیسیونهای دارائی و استخدام مجلسین رسیده باشد و تا

زمانیکه آئین نامه مزبور به تصویب نرسیده مقررات فعلی سازمان قابل اجرا است.

رئیس - نسبت بماده ۲ نظری نیست؟ آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - ماده ۲ این لایحه که مکمل ماده اولش هست عبارت از این است آنچه را که قانون اساسی مملکت قانونی که موجب شده است که آقایان در اینجا جمع بشوید جزء وظایف آقای شیخ الاسلامی و بنده و سایر آقایان قرار داده بدست اشخاصی که مسئولیت مستقیم نسبت به عملت ندانند تصویب میکنیم یعنی چه بنده از توضیح جناب آقای دکتر دافر نفهمیدم کارهای وزارتخانه ها جزء اعمال تصدی است یا جزء اعمال حاکمیت مملکت است من نفهمیدم استنباط يك و كيل مجلس شورای ملی از قانون استخدام کشوری بر آن است که بنویسند تمام رفتگران و سر بازان و وزراء که قانون حاکمیت بر آنها شامل میشود اگر يك قد بودند يك اندازه حقوق بگیرند یا این است که هر کس بحقوق مستقیم و غیر مستقیم برای مملکت از بودجه دولت استفاده می کند این اشخاص به تناسب این کار که این کار هم يك میلیون نیست در هر حال همانطور که جناب آقای دکتر دافر فرمودند اگر میشود برای بیست وزارتخانه که در هر حال کارشان باهم متفاوت است يك ضابطه ای بوجود آورد برای ۲۰۰ مؤسسه مختلف هم میشود گفت همانطوری که مدیر عامل فلان شرکت غیر دولتی یا مدیر عامل فلان مؤسسه صنعتی غیر دولتی در مقابل وزارت دارائی چه مسئولیتی دارد میشود گفت که مدیر عامل شرکت کشتیرانی و مدیر عامل شرکت کود شیمیائی و مدیر عامل برق منطقه ای در مقابل دولت و مجلس چه مسئولیتی دارند نه اینکه بگویند مدیر عامل فلان شرکت می تواند این امور را انجام بدهد ولی مدیر عامل شرکت کشتیرانی نمیتواند این امور را انجام بدهد جناب آقای دکتر دافر چه شمای ناطق چه منی که نمیتوانم مطلب را بیان کنم هر جوری خواهیم مطلب را بر گردانیم ملت ایران میفهمد که با استناد قانون استخدام شما نتوانسته اید وظیفه ای که بعهده گرفته بودید امروز انجام دهید (صحیح است) بر گردیم سر مطلب

مهمتر، مهمتر از این آقای قوام‌صدری شمائی که تشریف آوردید و بایان ریاضت‌مندی که آقای فرهاد پور استناد کرده‌اند این يك مورد بخصوص باید مستثنی باشد بنام يك نماینده دولت و يك فردی از ملت ۱۰۱ مورد دیگر هم باید استثناء باشد من می‌برسم از شما (دکتر اسفندیاری - جواب ندارد) بنام يك فرد حزب ایران نوین این استثناء استثناء استثناء، حاکی از آن است که آن قانون کلی درست مطالعه نشده بنابراین بنده يك باز دیگر بمرض مجلس شورای ملی می‌رسانم اکثریتی که رأی شما برای این گونه قوانین است باید بدانند لجام کسینگی، بی‌ترتیبی عدم رضایت کاملی که از نحوه اجرای قوانین استخدامی در مملکت حکمفرما است برعهده شما و رأی شما است (صحیح است)

رئیس - آقای مهندس ارفع بفرمائید.

مهندس ارفع - بنده امیدوارم همکاران از جناب مجلس، بخصوص همکاران اقلیت يك مرتبه قانون استخدام کشوری را مطالعه فرموده باشند (رامبد - ما چندین بار مطالعه کردیم جناب آقای مهندس ارفع اگر شما هم مطالعه کرده بودید با ما هم عقیده بودید) اجازه بفرمائید وقتی آقایان فرمایشاتشان را می‌فرمودند ما گوش بودیم استدعا میکنم آقایان هم توجه بفرمایند دولت هیچوقت مدعی این مسئله نبوده که قانون استخدام کشوری که بتصویب کمیسیون خاص استخدام رسید قانونی است کامل بدون هیچ گونه نقص هیچ وقت ما مدعی این مسئله نبوده و نیستیم (احسنت) و بهمین دلیل است که در قانون استخدام کشوری در آخرین ماده تصریح میشود که دولت میتواند از تاریخ تصویب این قانون ظرف سه سال اصلاحاتی را که در زمینه اجرای آن ضروری تشخیص دهد جهت تصویب به کمیسیونهای استخدام مجلسین تقدیم کند اگر دولت معتقد بود بر اینکه قانونی که نوشته شده کامل و رافع تمام احتیاجات و نیازمندیهای کشور است احتیاج به ذکر چنین ماده‌ای در قانون استخدام نبود بنابراین دولت بدون هیچ گونه خودستایی و بدون هیچ گونه علاقمندی با فکاش پیش‌بینی این مسئله را کرده که قانونی را که من برای استخدام کشوری تهیه میکنم ضمن عمل مواجه با مشکلات

با توافق خواهد شد و این مجوز را تحصیل کرده که وقتی مواجه با این مشکلات که میشود بتواند برای اصلاح بکمیسیونهای استخدام مجلسین تقدیم کند (فرهاد پور - بعد از اصلاح این استثنائات ازین می‌روم با باز هم باقی است؟) الان عرض میکنم بنده اگر بجای دولت بودم در تهیه این قوانین همین قوانینی که امر و زارشاه فرمودید و اشاره می‌فرمائید و ایرادهائی که میگیرید که چرا اینها را استثناء میکنند بنده اینها را در لایحه مطرح نمی‌کردم بلکه این را بصورت اصلاحیه به کمیسیون استخدام میدادم (آفرین) کمیسیون استخدام هم جزو مستثنیاتی که در اول قانون نوشته است مینوشت: وزارت خارجه، سازمان بنادر و کشتیرانی و غیر ذلک و همان کمیسیون لیسن را تصویب میکرد و الان مورد بحث و انتقاد آقایان قرار نمیگرفت (فخر طباطبائی - عرض اینکه این کار را بکنید، مرتب استثناء نکنید) عرض کنم جناب آقای فخر طباطبائی جناب عالی که در تنظیم این قانون شرکت داشتید و به تمام مذاکرات وارد هستید در ابتدای قانون اگر توجه بفرمائید مینویسد امور استخدامی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی مشمول مقررات این قانون خواهد بود مگر در موارد ذیل الف فلان ب الی آخر و بموجب آن ماده‌ای که قبلاً عرض

رساندم دولت مجاز است اصلاحیه‌ای بیاورد به کمیسیون (دکتر اسفندیاری - به کمیسیون نه مجلس) اجازه بفرمائید بنده هم ایراد همین است که من اگر بجای دولت بودم به مجلس نمی‌آوردم خیلی راحت‌تر می‌بردم به کمیسیون و در کمیسیون این مسأله را جزو مستثنیات این قانون منظور نمی‌کردم و آقایان هم هیچ ایرادی نداشتند (دکتر اسفندیاری - بانظر جنابعالی موافقم) ولی بنده نمیدانم چرا مصوبه کمیسیون را قبول دارد اما مصوبه مجلس را قبول ندارد اگر به مصوبه کمیسیون رأی میدهد و قدرت قانونی برایش قائل هستید بالطبع باید مصوبه مجلس را هم قبول داشته باشید (دکتر اسفندیاری - صحبت در اصل است) بنده منظورم این است توجه باین مستثنیات که در قوانین مختلف در خدمت آقایان آمده خودش دلیل بر این است که دولت ضمن اجرای قانون استخدام متوجه این مطلب شده و ممکن است در اصلاحیه آئی که به کمیسیونهای

استخدام داده میشود و مجدداً خیلی از سازمانهای دیگر را هم ضرورت پیدا کند از این قانون مستثنی باشد و مسأله ایستی فکر کنیم که قادر هستیم برای سازمانهای مختلفه مملکت با طبیعت کار مختلف که این سازمانها دارند قانون واحد و مشترکی تهیه و تنظیم کنیم که اینکند امر و زار قانون استخدام قضات بقوت خودش باقیست برای اینکه نحوه کار آقایان قضات نحوه خاصی است قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی وضع جداگانه‌ای دارد قانون استخدام استادان وضع جداگانه‌ای دارد ادارات و سازمانهای دولتی بنا به طبیعت کارشان وضع خاصی دارند بنابراین دولت هیچوقت مدعی این نبوده که بتواند قانونی تهیه کند که حاکم بر تمام سازمانها و وزارتخانه‌ها باشد و نه امر و زار مدعی این مسأله هست و در هر جا هم که در ضمن اجرای کارش مواجه با چنین اشکالاتی بشود اصلاحیه خواهد آورد و ما هم با کمال میل تصویب خواهیم کرد (احسنت)

رئیس - نسبت بماده ۲ نظر دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده ۲ خانمها و آقایانیکه موافقت خراش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد، ماده ۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - برای حفاظت انبارها - کالاهای ساختمانی و همچنین انجام اجرائیات و امور انتظامی و حفاظتی در اسلحه‌ها و بارانداها و تأسیسات مختلف سازمان بنادر و اداره کل گمرک سازمانی بنام گارد بنادر و گمرکات در وزارت دارائی تشکیل میشود.

رئیس - نسبت بماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - سازمان - وظایف - صلاحیت و اختیارات گرد بنادر و گمرکات و امور استخدامی - مالی و انضباطی و چگونگی ساز و برگ و سلاح و آموزش مأمورین و روابط کار و مزبور با دستگاههای انتظامی کشور و همچنین تعیین و ترتیب انتقال و وظایف سازمان فعلی پلیس گمرکات

و بنادر بر اساس آئیننامه‌ای خواهد بود که تصویب کمیسیونهای دارائی و استخدام و جنگک مجلسین برسد. / **رئیس** - آقای دکتر دادفر بفرمائید.

دکتر دادفر - مثل همه مواقع رهبر محترم حزب اقلیت در مجلس شورای ملی آقای رامبد فقط وقتی چند کلمه فرمایشات ظاهرأ بعقیده خودشان حرارتی را بیان فرمودند از جلسه تشریف بردند بیرون و تا آخر لایحه حوصله گوش کردن بمنطق لایحه را نتوانستند تحمل کنند که بنیمند چی هست و (عده‌ای از اقلیت - بنظر نیست چه فرمایشی است) از آقایان اعضای محترم هم که زایدترشان دفاع میکنند متشکرم (دکتر اسفندیاری - وسیله تلفن ایشان را خواستند) ولی بنده می‌خواستم از آقای رامبد استدعا کنم که در تمام موارد حق ندارند که به قانون اساسی استناد بکنند در يك مطلبی که قانون عادی است ارتباط به قانون اساسی ندارد در مجلس شورای ملی عنوان غیر قانونی بودن و خلاف قانون بودن را عنوان کنند ایشان در اینجا فرمودند که این قانون که شما تصویب میکنید برخلاف قانون اساسی است که مسئولیت را از شما میگیرد و میدهد بدیگری من می‌خواهم بی‌رسم کجای این خلاف قانون اساسی است. در ماده چهارم همانطور که ملاحظه فرمودید مطالب متعددی درج شده است از لحاظ سازمان، وظایف، صلاحیت و اختیارات توجه بفرمائید.

رئیس - در ماده چهار نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده چهار رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده پنجم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - مأمورین گارد بنادر و گمرکات از لحاظ اجرائیات سازمان بنادر و اداره کل گمرک در حکم ضابطین دادگستری محسوب و دارای همان اختیارات و صلاحیتی خواهند بود که مأمورین شهربانی و ژاندارمری دارا میباشند.

رئیس - در ماده پنج نظری نیست؟ آقای شیخ الاسلامی بفرمائید. / **شیخ الاسلامی** (رئیس کمیسیون دادگستری) بده خواستم توضیح عرض کنم این اختیارات و وظایفشان

از حدود وظایفی که محول شده در حکم ضابطین داد گستری هستند برای اینکه موهمی پیش نیاید گواشکده تصریح دارد عرض کرده

رئیس - نسبت بماده ۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - جرائم مأمورین گارد بنادر و گمرکات که بسبب خدمت یا در حین انجام خدمت مرتکب شوند تابع قوانین دادرسی و کیفر ارتش بوده و رسیدگی به آن در صلاحیت دادگاههای نظامی خواهد بود.

رئیس - نسبت بماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷ قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - تغییر و یا اصلاح آئین نامه های ممدراج در این قانون به پیشنهاد دولت و بوسیله کمیسیونهای تصویب کننده مجلسین انجام خواهد گرفت

رئیس - نسبت بماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده ۷ خانمها و آقایانیکه موافقتد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است، نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بلایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ میشود

۱۲ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به اجازه مبادله قرارداد نفت با شرکت کنتینانتال و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم اجازه مبادله قرارداد نفت با شرکت نفت کنتینانتال مطرح است قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۱۶ تیر ماه ۱۳۴۸ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۷۳۴۸-۴/۲-۱۳۴۸

التهمی نشد) کلیات آخر لایحه مطرح است آقای کلانتری فرمایند

کلانتری - در امر ارشاد و راهنماییهای شاهنشاه معظم بهر دانشمند ملت ایران هر روزی که میگردد ما شاهد و ناظر اقدامات غرور آفرینی هستیم از آن جمله است قراردادهای پیمانکاری اکتشاف و تولید نفت قراردادها که امروز مطرح است قرارداد پیمانکاری اکتشاف و تولید نفت است که بین شرکت ملی نفت ایران و شرکت نفت امریکائی کنتینانتال در قسمتی از اراضی استرادی از کسرسیمون نفت منعقد میشود

در این مکان مقدس بعنوان یکفرد ایرانی از خدمات وزحمات شاهنروزی متصدیان مربوطه که در رأس آنها یکی از خدمتگزاران صدیق شاهنشاه آریا مهر و ملت قرارداد تشکر و قدردانی نمایم (صحیح است) جناب آقای دکتر اقبال در هر کسوت و در هر مقام که بوده اند ثابت کردند که خدمتگزارای است صدیق و فداکارشاه و ملت (معیری - صحیح است) خدمات ایشان در مقامات مختلف بخصوص در دانشگاه و استانداری آذربایجان در آن ایام حساس و تاریخی که ما آذربایجانیها از نزدیک شاهد و ناظر خدمات ارزنده و فراموش نشدنی شان بوده ایم

معیری - در تهران هم همه شاهد بوده هستند که چه خدماتی انجام داده اند

کلانتری - و در مدت تصدی ریاست هیئت مدیره و مدیریت عامل شرکت ملی نفت هم ما شاهد خدمات ارزنده ایشان و همکاران دانشمند و محترم ایشان هستیم (صحیح است) از آن جمله است تهیه و تدوین قراردادهای جدید نفتی که مؤید صحت عبارتی بنده میباشد قراردادی که امروز مطرح است در دنبال قرارداد منعقد با گروه شرکتهای اروپائی که در جلسه ۱۵ خرداد مطرح و تصویب گردید ولی این قرارداد با مزایای بیشتری امروز مطرح است چون اینجناب عضو کمیسیون دارائی هستم و این قرارداد در آنجا مورد مذاقه و توجه بوده بادقت مطالعه شده و توجه فرمادند که نکاتی از این قرارداد را بنده عرض مجلس شورای ملی میزنم مساحت این قرارداد

در ناحیه واقع شده بنام قطعه جنوبی شماره ۳ که مساحت ۱۲۸۶۰ کیلومتر مربع میباشد مدت اکتشاف ۵ سال است با تعهد هزینه حداقل ۸ میلیون دلار هر حله دوم اکتشافی ۲ سال است با هزینه حداقل ۲ میلیون دلار در سال و شرکت نفت مخیر است در صورتیکه این چاهها به نفت نرسد مدت این قرارداد را تمدید نماید برای این قرارداد ۱۰ میلیون دلار بدبیره به شرکت ملی نفت ایران پرداخت میشود یک میلیون دلار موقع عقد قرارداد و چهار میلیون دلار قابل پرداخت طی چهار سال بعدی که سالانه یک میلیون دلار میباشد یک میلیون دلار قابل پرداخت از تاریخ کشف اولین میدان تجاری، دو میلیون دلار در تاریخی که میزان استخراج روزانه به یکصد هزار بشکه برسد ۲ میلیون دلار در تاریخی که میزان بهره برداری و استحصال روزانه از یکصد و پنجاه هزار بشکه تجاوز کند، دوره بهره برداری ۲۵ سال از تاریخ کشف اولین میدان تجاری و مقاطعه کار متعهد است در صورتیکه شرکت ملی نفت تقاضا نماید مقدار ۶۰ هزار بشکه در روز در ظرف ۵ ساله اول از تاریخ شروع بهره برداری تجاری و ۸۰ هزار بشکه در روز پس از آن مدت تا آخر دوره قرارداد از نفت خام سهم شرکت ملی نفت ایران را بر مبنای قیمت واقعی فروش در خلیج فارس منهای ۱٪ در هر بشکه کارمزد پرداخت و بفروش برساند ۵۰٪ از ذخایر قابل استحصال بعنوان ذخیره ملی به شرکت ملی نفت ایران واگذار خواهد گردید ۵۰٪ بقیه مقاطعه کار مورد توسعه و بهره برداری قرار خواهد گرفت و سهمی باین شرح به مقاطعه کار تعلق میگیرد در صورتی که میزان نفت حاصله از ناحیه قرارداد از ۲۷۵۰۰۰ بشکه در روز تجاوز نکند ۴۵٪ از میزان کل تولید سهم مقاطعه کار خواهد بود و نسبت به مازاد ۲۷۵۰۰۰ بشکه در روز سهم مقاطعه کار به ۳۰٪ تقلیل خواهد یافت در مقابل دریافت نفت خام مقاطعه کار بهائی معادل آنچه در مورد قرارداد اراپ تعیین شده است خواهد پرداخت با این تفاوت که هزینه تمام شده با اضافه ۲٪ هزینه راه شرکت ملی نفت ایران پرداخت نموده و مالیات مربوطه را از نظر امکان احتساب آن در پرداخت مالیات دولت امریکا خود مستقیماً به وزارت دارائی پرداخت مینماید

وامر بوط به هزینه عملیات اکتشافی فقط در صورتیکه نتیجه عملیات منجر به کشف میدان تجاری شود بیاخذ ۱۰ سنت در هر بشکه و یاد عرض ۱۵ سال بدون بهره قابل پرداخت بمقارنه کار خواهد بود پرداخت هزینه عملیات توسعه ای در ظرف ۵ سال درده قسط مساوی با بهره مربوطه بعمل خواهد آمد نرخ بهره مزبور بر اساس و مبنای نرخ بهره فدرال رزرو بانک امریکا با اضافه ۱/۱۰۰ تعیین شده بشرط آنکه سالانه از ۰/۷ تجاوز نکند تعیین بهای نفت خام سهم مقاطعه کار و هم چنین بهای نفت خام سهم شرکت ملی نفت ایران که بوسیله مقاطعه کار بفروش میرسد بر اساس همان فرمول مورد توافق در قرارداد گروه شرکت های اروپایی خواهد بود بدین معنی که برای هر دو منظور (بهم نفت خام مقاطعه کار و سهم نفت خام شرکت ملی نفت ایران که بوسیله مقاطعه کار بفروش میرسد) قیمت واقعی فروش نفت خام در خلیج فارس بوسیله صادر کنندگان و خریداران بطور اعم مبنای محاسبه قرار خواهد گرفت.

در دوره اکتشاف اداره عملیات کلا بمعده مقاطعه کار میباشد ولی ۵ سال پس از شروع اولین بهره برداری تجاری ریاست عملیات تولید حمل و نقل و بارگیری در سازمان مقاطعه کار بمعده یک نفر ایرانی منتخب شرکت ملی نفت ایران خواهد بود که وظایف خود را تحت نظر مدیر عامل مقاطعه کار انجام دهد.

یک کمیته اجرائی مرکب از سه عضو منتخب شرکت ملی نفت ایران و سه عضو منتخب مقاطعه کار نسبت به تهیه و اجرای برنامه های توسعه ای و بهره برداری و همچنین بودجه مربوطه نظارت خواهد نمود.

ضمناً لازم تذکر است که از جنبه های حقوقی - حسابداری و مالی در قرارداد فوق تا آنجا که امکان داشته است در موارد مربوطه اصلاحات و تغییراتی نسبت به قرارداد اراپ ۱۹۶۶ بمنظور حفظ حقوق و منافع بیشتری برای ایران بعمل آمده است.

بدین لحاظ بنده از طرف لیدر محترم فراکسیون حزب مردم بعرض خانها و آقایان نمایندگان محترم میرسانم که چون این قرارداد برفع ملت است و در یک وضع بسیار خوبی منعقد میشود ما به این قرارداد آرای موافق میدهیم.

رئیس - در کلیات آخر لایحه نظر دیگری نیست؛ (اطهار باشد) نسبت باین لایحه باورقه اخذ نمی شود.

(اسامی نمایندگان بر تریب زیر وسیله منشی (آقای مهندس صائبی) اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد)

آقایان: مسعودی - دکتر رشتی - شیخ الاسلامی - اهری - دکتر دادفر - مهندس اخوان - بدر صالحیان - مرندی - ابوزور - دکتر میرعلاء - مریدی - مؤید امینی - دهبیم - دکتر شریعت - یوسفی - مهندس زنجانی - ربیگی - دکتر عظیمی - دکتر گیان - مهرزاد - دکتر حکیم شوشتری - مهندس پرویز بهبودی - سعید پدramی - دکتر عدل طباطبائی - دکتر امامی خوئی - مهندس فروهر - شهرستانی - محسنی مهر - فرهاد پور - مهندس عدل - دکتر صاحب قلم - دکتر زعفرانلو - شکبیا - رامبد - امام مردوخ - محدث زاده - دکتر یزدان پناه - جوادی - دکتر پرتو اعظم - دکتر غنی - تیمسار وحدانیان - دکتر بیت منصور - صادق سمعی - دکتر گسگیک - جوانشیر - مهندس یار محمدی - دکتر یگانگی - کلانتر هر مزی - روحانی

دکتر مدرسی - اولیاء - تیمسار نکوزاد - موقر - آموزگار - کمالوند - ثامنی - دکتر کلالی - دکتر رفیعی - دکتر صالحی - دکتر سعید - حیدر صائبی - دکتر شفیع امین - ضیاء احمدی - خانلر قراچورلو - دکتر مهذب - فخر طباطبائی - دکتر مهدوی - مهاجرانی - پور ساطع - خسروی - مانی - دکتر فرهود - موسوی ساکونی - تیمسار حکیمیان - دکتر اسدی - ساکینیان - کریم بخش سعیدی - صدیقی کیوان - ماهیار - مبارکی - مهندس اربابی - مهندس ارفع - رضوی - معزی - زرگر زاده - ظفر - مهندس معینی - پرفسور مخبر فرمند - پور بابائی - دکتر رفعت - پردلی - مرونی - حفشناس - مهندس صائبی - دکتر مدنی - کورس - محمد - امیر احمدی - خانم جهانانی - دکتر اسفندیاری - معیری - بهنیا - حی - دکتر طالع - دکتر حبیب اللهی - اخلاقی

صائب - کاسمی - شاخوئی - دکتر ملکلی - اصولی - مافی - امامی رضوی - دکتر معظمی - دکتر خزانلی - خانم ابتهاج سمعی - محمد ولی قراچورلو - دکتر ستوده - دکتر بهبهانی - بختیاری پور - موسی صالحی - فروتن - غلام نیاکان - صادقی - جهانشاهی - دکتر بقائی بزدی - سلیمانی - دکتر درودی - دکتر رهنوردی - دکتر عاملی نهرانی - مهندس اسدی سمیع - دکتر خیر اندیش - مهندس کیا - موسوی - دکتر ضیائی - مهندس اردلان - کلانتری - دکتر سبزواری - دکتر نجیمی - عباس میرزائی - جاماسبی - بختیار بختیارها - فیاض فاضلی - مهندس عطائی - خانم تربیت - سلیمانی کاشانی - ارسنجانی - روستا - خواجه نوری - دکتر موقفی - دانشمند - مهندس عثرت - انشاء - مهندس زر آور - فهیمی - دکتر فرهود - عامری - ملکزاده آملی - دکتر برومند - مهندس ریاضی - صدیقی زاده - مهندس بهرام زاده ابراهیمی - محمد اسدی - ادیب سمعی - سعیدوزیری - فضائی - مصطفوی نائینی - مهندس معینی زند

(آراء مأخوذه شماره شد و نتیجه بقرار زیر اعلام گردید)

آراء موافق ۱۶۹ رأی

رئیس - لایحه با ۱۶۹ رأی موافق به اتفاق آراء تصویب شد برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

موافقین آقایان:

مسعودی - دکتر رشتی - شیخ الاسلامی - اهری - دکتر دادفر - مهندس اخوان - بدر صالحیان - مرندی - ابوزور - دکتر میرعلاء - مریدی - مؤید امینی - دهبیم - دکتر شریعت - یوسفی - مهندس زنجانی - ربیگی - دکتر عظیمی - دکتر گیان - مهرزاد - دکتر حکیم شوشتری - مهندس پرویز بهبودی - سعید پدramی - دکتر عدل طباطبائی - دکتر امامی خوئی - مهندس فروهر - شهرستانی - محسنی مهر - فرهاد پور - مهندس عدل - دکتر صاحب قلم - دکتر زعفرانلو - شکبیا - رامبد - امام مردوخ - محدث زاده - دکتر یزدان پناه - جوادی - دکتر پرتو اعظم - دکتر غنی - تیمسار وحدانیان - دکتر بیت منصور - صادق سمعی - دکتر گسگیک

جوانشیر - مهندس یار محمدی - دکتر یگانگی - کلانتر هر مزی - روحانی - قدوسی - اولیاء - تیمسار نکوزاد - موقر - آموزگار - کمالوند - ثامنی - دکتر کلالی - دکتر رفیعی - دکتر صالحی - دکتر سعید - حیدر صائبی - دکتر شفیع امین - ضیاء احمدی - خانلر قراچورلو - دکتر مهذب - فخر طباطبائی - دکتر مهدوی - مهاجرانی - پور ساطع - خسروی - مانی - دکتر فرهود - موسوی ساکونی - تیمسار حکیمیان - دکتر اسدی - ساکینیان - کریم بخش سعیدی - صدیقی کیوان - ماهیار - مبارکی - مهندس اربابی - مهندس ارفع - رضوی - معزی - زرگر زاده - ظفر - مهندس معینی - پرفسور مخبر فرمند - پور بابائی - دکتر رفعت - پردلی - مرونی - حفشناس - مهندس صائبی - دکتر مدنی - کورس - مجد - امیر احمدی - خانم جهانانی - دکتر اسفندیاری - معیری - بهنیا - حی - دکتر طالع - دکتر حبیب اللهی - اخلاقی - صائب - کاسمی - شاخوئی - دکتر ملکلی - اصولی - مافی - امامی رضوی - دکتر معظمی - دکتر خزانلی - خانم ابتهاج سمعی - محمد ولی قراچورلو - دکتر ستوده - دکتر بهبهانی - بختیاری پور - موسی صالحی - فروتن - غلام نیاکان - صادقی - جهانشاهی - دکتر بقائی بزدی - سلیمانی - دکتر درودی - دکتر رهنوردی - دکتر عاملی

نهرانی - مهندس اسدی سمیع - دکتر خیر اندیش - مهندس کیا - موسوی - دکتر ضیائی - مهندس اردلان - کلانتری - دکتر سبزواری - دکتر نجیمی - عباس میرزائی - جاماسبی - بختیار بختیارها - فیاض فاضلی - مهندس عطائی - خانم تربیت - سلیمانی کاشانی - ارسنجانی - روستا - خواجه نوری - دکتر موقفی - دانشمند - مهندس عثرت - انشاء - مهندس زر آور - فهیمی - دکتر فرهود - عامری - ملکزاده آملی - دکتر برومند - مهندس ریاضی - صدیقی زاده - مهندس بهرام زاده ابراهیمی - محمد اسدی - ادیب سمعی - سعیدوزیری - فضائی - مصطفوی نائینی - مهندس معینی زند

۱۳- اعلام وصول و قرائت نامه های مربوط به چهار فقره لایحه قانونی از مجلس سنا

رئیس - لوابی از مجلس سنا رسیده برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۴ (دارائی) در خصوص لایحه شماره ۵۸۷۲ مورخ ۱۳۴۸/۳/۱۷ دولت راجع به اجازه پرداخت سهمیه دولت شاهنشاهی ایران در مؤسسه آسیائی توسعه اقتصادی که ضمن مرفومه شماره ۶۸۳/۲۰۶۷۰۴ ل ق - ۵ - ۴ - ۱۳۴۸ از آن مجلس محترم به مجلس سنا ارسال شده بود در جلسه فوق العاده روز دوشنبه ۱۶ تیر ماه ۱۳۴۸ مطرح و مورد شور و واقع و به تصویب مجلس سنا رسید. اینک لایحه قانون مزبور به پیوست اعاده می شود. رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی
رئیس - رأی نهائی نسبت باین لایحه در جلسه بعد گرفته می شود.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۴ (بودجه) در خصوص لایحه شماره ۱۴۰۹۴ مورخ ۱۳۴۸/۳/۲۵ دولت راجع به اجازه پرداخت سهمیه دولت شاهنشاهی ایران در دبیرخانه همکاری عمران منطقه‌ای و مؤسسه تحقیقات فرهنگی و اطاق مشترک بازرگانی و صنعتی منطقه‌ای همکاری عمران منطقه‌ای که ضمن مرفومه شماره ۶۸۱/۲۰۶۰۵۰۴ ل ق - ۵ - ۴ - ۱۳۴۸ از آن مجلس محترم به مجلس سنا ارسال شده بود در جلسه فوق العاده روز دوشنبه شانزدهم تیر ماه ۱۳۴۸ مطرح و مورد شور و واقع و با اصلاحاتی در عنوان بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون مزبور به پیوست ارسال میشود.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - رأی نهائی نسبت باین لایحه در جلسه بعد گرفته میشود

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۴ (دارائی) در خصوص لایحه شماره ۲۳۵۴ مورخ ۱۳۴۷/۱۰/۱۵ دولت راجع به بازرگانی شدن شرکت سهامی تأسیسات ساختمان که ضمن مرفومه شماره ۱۵۶۲۹/۳۱۱ ل ق - ۱۷/۲/۱۳۴۸ از آن مجلس محترم به مجلس سنا ارسال شده بود در جلسه فوق العاده

اینک گزارش آن بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میگردد.

ماده واحده - عهدنامه مودت بین ایران و جمهوری کوه که مشتمل بر یک مقدمه و پنج ماده میباشد و در تاریخ ۱۵ اردیبهشت ماه ۱۳۴۸ برابر ۴۰۵ ۱۹۶۹ در سول باهضا نمایندندگان مختار دولتی رسید است تصویب اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - ایرج مهرزاد
رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟
(اظهاری نشد) بورود در شور و ماده واحده رأی می گیریم خانمها

۱۵- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان این جلسه را ختم می کنیم و جلسه دیگری در ساعت ۱۲ امروز خواهیم داشت. (ساعت ۱۱/۵ صبح جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

روز دوشنبه شانزدهم تیر ماه ۱۳۴۸ مطرح و مورد شور واقع و به تصویب مجلس سنا رسید
اینک لایحه قانون مزبور که اصلاح شده به پیوست ارسال می شود.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی
رئیس - اصلاحات مجلس سنا به کمیسیون های مربوط ارجاع می شود.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۶ (آب و برق) در خصوص لایحه شماره ۲۶۵۲ مورخ ۱۳۴۸/۲/۸ دولت راجع به واگذاری اثاثه و لوازم فنی بشرکتها و سازمانهای تابع وزارت آب و برق که ضمن مرفومه شماره ۱۸۸۹۹/۳۷۵ ل ق - ۲۶/۳/۱۳۴۸ از آن مجلس محترم به مجلس سنا ارسال شده بود در جلسه فوق العاده روز دوشنبه ۱۶ تیر ماه ۱۳۴۸ مطرح و مورد شور واقع و بتصویب مجلس سنا رسید
اینک لایحه قانون مزبور که اصلاح شده به پیوست ارسال میشود.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - اصلاحات مجلس سنا به کمیسیون های مربوط ارجاع شود.

۱۴- طرح گزارش شورای اول کمیسیون امور خارجه راجع به عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری کوه

رئیس - گزارش شورای اول عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و جمهوری کوه مطرح است قرائت میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه به مجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز دوشنبه ۱۳۴۸/۴/۱۶ با حضور معاونان وزارت دارائی و وزارت امور خارجه لایحه شماره ۷۵۶۶ - ۱۳۴۸/۴/۴ دولت راجع به عهدنامه مودت بین ایران و جمهوری کوه را که شماره ۹۲۱ چاپ گردیده برای شورای اول مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.